

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Ali srp in kladivo ali liktorski snop

Barcelona, 9. julija.

Španska republika šteje sedaj dve leti življenja in prav za prav ni prišla nikamor. Če iz-
vzamemo dejstvo, da vlada mesto kralja pred-
sednik in da je predsednik popolnoma odvisen
od framasonskih meščanskih strank, združenih
s po krivici takozvanimi marksisti, dočim je
kralj moral — čeprav v manjši meri — po-
slušati fevdalno aristokracijo, je ostalo v Špa-
niji vse pri starem. Ljudstvo je zapustilo kralja
v prvi vrsti zaradi tega, ker si je od republi-
kanskega režima obetalo temeljite spremembe
neznosnih agrarnih razmer, ki jih kralj ni
mogel sanirati, četudi bi jih bil hotel, ker bi
bilo to pomenilo razlastitev največje opore
krone, to je velefevdalcev. Danes po dveh letih
imamo sicer agrarni zakon, kojega uresničenje
pa zadeva na težkoče, ki so vsak dan večje.
Plutokracija in meščanstvo se pritožujeta nad
radikalizmom novih agrarnih zakonov, dočim
kmečki proletarijat smatra, da predstavljajo
gnil kompromis, ki ne more zadovoljiti zemlje-
lačnega španskega kmeta. Zato sta se proti
vladi Azane, ki jo tvori koalicija socialnih de-
mokratov, takovanih »radikal socialistov«, pod
kojih bobnečim imenom se skrivajo levičarski
meščani, in pa mala skupina Azane samega,
združile štiri opozicije: meščanski radikali, ali
kakor bi jim mi rekli, zmernejši liberalci pod
vodstvom Lerrouxa, konservativni republikanci,
ki so načeloma proti framasonski vladi, pod
Mauro, skrajno levičarski proletarski elementi,
ki pa v parlamentu nimajo več kot enega ali
dva poslance, in pa mlada katoliška stranka,
da ne govorimo o Baskih, ki so proti republiki
sploh.

Tej opoziciji ni bilo težko, da se je v ljud-
stvu kmalu zasidrala. Ko so strmoglavili kralja,
je bila ogromna večina Špancev tako zelo za-
jeta od protimonarhističnega vala, ki je obetal
novo dobro svobodo in pravice, da se španski
volivci sploh ni mogel trezno in pravilno ori-
entirati, tem manj, ker je politična izžolnanost
španskega ljudstva približno enaka ničli. Danes
seveda stojijo stvari drugače, ker pač ni najti
niti enega Španca, ki bi bil zadovoljen z vsak-
danjostjo, ki je nastopila po prazniku revolu-
cije. Kmetje imajo pravico do zemlje, nimajo
pa še zemlje same; razdelitev, odkup in mož-
nost rentabilnega obdelovanja, to so stvari, ki
so ostale še danes nerešen problem. Dočim so
pred kratkim stvari bile na tej točki, da je ko-
munistem ostal v narodu samem redek pojav,
se danes ta nauk rapidno širi, dočim se na drugi
strani, kakor povsod v Evropi in v Španiji,
dviga fašizem, ki bi rad pomedel z boljseviz-
mom in s socialno demokracijo, obenem pa tudi
odpravil latifundizem, seveda pod konservativ-
nimi gesli avtoritete in v vzajemnosti stanov.
Pravi konservativci cincajo med fašizmom in
med svojimi zastarelimi romantičnimi gesli. Ta-
kozvani zmerni liberalci pod Lerrouxom bi radi
zadovoljili malega, srednjega in bogatega člo-
veka, vse v isti meri, dočim katoliški akcijci, ki
je ljudstvu jako simpatična, manjka še izku-
šenj, dokler ho v potrebnem večletnem razvoju
mogla zajeti večino ljudstva in ga v političnih
načelih utrditi. Da tudi monarhisti ne mirujejo,
se razume samo po sebi; čeprav nimajo kot
stranka prav nobenega pomena, pa seveda de-
lajo razpoloženje za to, da narašča ekstremizem
tako na levi kakor na desni strani in tak ra-
zvoj mora seveda prej ali slej nujno privedi
do kakšne ekseplozije.

Znamenje prihajajočega preobrata so bile
letošnje nadomestne volitve v občinske svete,
pri katerih se je na novo izvolila dobra polo-
vica vseh španskih občin. Niti ena tretjina ob-
činskih zastopstev, v katerega so letos prvič vo-
lile ženske, ni pripadla vladnim strankam. Ve-
čina občinskih svetov je danes v Španiji odločno
nemerjena na desno ali pa vsaj proti sedanjim
vladi. Azana se je iz tega položaja rešil na ta
način, da je dal na glasovanje zakon o ločitvi
cerkve od države, ki je vsled svoje framasonske
profiteerkyne in protikatoliške tendence pri-
silil meščansko opozicijo, da se je pridružila
Azani in ga s tem podprla vsaj toliko, da ni
padel in napravil mesta desnici, ampak da je
po njegovi demisiji predsednik republike Za-
mora začel konzultacije s parlamentarnimi
strankami z izrecnim namenom, da bi vlada
ne prešla v roke desničarskih strank, ampak da
bi se Azanova koalicija podprla s kakšno izmed
tistih skupin, ki so vedno pripravljene skočiti
k vladnim jaslim. Rezultat tega je bil ta, da
je predsednik zopet moral poveriti sestavo vlade
Azani, ki je dobil malo skupino takozvanih
»federalistov«, da so ga za male protiusluže pod-
prli. Na ta način je bila seveda opozicija ko-
likor toliko oslabljena in zlasti zmerni meščani
z Lerrouxom so izgubili velik del svoje prejšnje
korajžje in so opustili svojo prejšnjo obstrukcijo
v parlamentu. Cisto očitno je, da so pritlenili
vsi framasonski elementi, da se ne bi podrl
režim, ki tako zvesto in navdušeno izvaja nji-
hov protikatoški program. Konservativni re-
publikanci pod Mauro po so zelo razočarani
in so sklenili parlament sploh bojkotirati, kar
pa je gotovo napačno, ker kujanje po navadi
ne privede do nobenih uspehov.

Kljub temu vlada Azane nima opore v ma-
sah samih, ki se odločno radikalizirajo bodisi
na desno bodisi na levo, in zato pač ne bo
treba predolgo čakati, da bo prišla framason-
sko-marksistična vlada v veliko bolj resno kri-
zo nego je bila minula. Takrat se pa bo seveda
izkazalo, da bi bilo v blagor države boljše, če
bi bil imel predsednik republike še sedaj to-
liko poguma, da bi bil pustil Azano pasti, zakaj
tudi bolj se bo ta nujno potrebn korak odlašal,
tem hujša bo razredna borba in borba med po-
litičnima ekstremoma boljšeizma in fašizma,
kar »otovo ne bo v prid bodočega razvoja Špa-
nije, ki najbrž ne bo na svoji zastavi imela
srpa in kladiva, ampak liktorski snop ali pa
bo nastopila nerazvozljava anarhija.

Paul-Boncourjeva marmelada

**Absurdne vesti o francoskem
novem podonavskem načrtu**

Praga, 14. jul. tg. K predmetu pogajanj za
preureditev Podonavja poročajo iz uradnih kro-
gov, da je res, da je francoski zunanji minister
g. Boncour poslal tudi državam Male zveze neke
vrste načrt v organizaciji Podonavja, toda le z na-
menom, da dotične države povejo svoje mnenje in
morebiti stavijo svoje lastne predloge. Misterijozno
delovanje Paul Boncourja bi s tem bilo nekoliko
osvetljeno, ker sedaj se vsaj pozitivno ve, da takšen
predlog obstoji in da je v bistvu identičen z na-
črtom, ki ga je izdelal Mussolini. V političnih in
časniskarskih krogih celo kroži neki izveček tega
načrta, ki se pa zdi tako absurd, da mu ne mo-
remo pripisovati nikake verodostojnosti in ga samo
iz radovednosti objavljamo.

Koliko stane francosko- italijanski sporazum?

Po teh vesteh bi bil francoski zunanji minister
moral plačati Mussoliniju neko ceno za italijansko-
francoski sporazum, ki je srčna želja sedanje levi-
čarske vlade v Franciji. In ta cena je pristanek
Francije na Mussolinijev predlog o ureditvi Po-
donavja. Nekaj časa so pogajanja tekla sem ter tja,
nato je izšel neki dokument, ki predstavlja spo-
razumno mnenje pariške in rimske vlade in ki
predlaga:

Načrt sanjača o „idealnem Podonavju“

- da se kakorkoli združita Avstrija in Madjar-
ska,
- da se pokličejo Habsburžani, ki naj zasedejo
vladarski prestol Avstro-Madžarske v po-
manjšani izdaji,
- da se pristopi k organiziranju novega Po-
donavja, in sicer tako, da se pogajata ne-
posredno Habsburška Avstro-Madžarska in
Mala zveza. Ko in kadar bi bila ustvarjena
neke vrste gospodarska skupnost med tema
dvema skupinama držav, bi se pristopilo

ZADNJA BOMBA: Jadranski

**Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo
so že v teku - Po Ninčičevem načrtu**

pakt je tu

Milan, 14. jul. tg. Vašemu dopisniku se je po-
srečilo dobiti stike z vplivno osebnostjo italijanske
diplomacije in ji staviti nekaj vprašanj z ozirom
na vedno bolj se ponavljajoče govorice, da se med
Italijo in Jugoslavijo vršijo že nekaj časa resna po-
gajanja po posredovanju francoske vlade, da bi se
ustanovil tako imenovani jadranski pakt, ki bi
končno javno likvidiral vse med Italijo in Jugo-
slavijo obstoječe spore in ustvaril v Adriji nov duh
prijateljskega razpoloženja in sodelovanja.

Prvi stiki

Dotična italijanska osebnost mi je potrdila, da
so se prvi topredmetni sestanki med zastopniki Ita-
lije in Jugoslavije vršili že v Parizu, kjer jih je
organiziral francoski zunanji minister Paul Bon-
cour. Pogovorov se je v imenu Jugoslavije udeležil
naš pariški poslanik dr. Miroslav Spalajković, v
imenu Italije pa italijanski veleposlanik Bordonaro.
Francoski zunanji minister Paul Boncour se je že
dolg časa trudil, da bi pomagal razčistiti jadrans-
ko oziroma in je italijansko-jugoslovanski sporazum
smatral za os, okrog katere se suče ves njegov
grandiozni načrt o preureditvi Evrope. Ker so prvi
sestanki uspeli, se nadaljujejo drugod.

Moj sogovornik je trdil, da je prišel iz Jugo-
slavije tudi bivši zunanji minister dr. Ninčič, ki je

že svoje dni pred razočarajočim tiranskim paktom
izdelal poseben predlog za poravnavo italijansko-
jugoslovanskih odnosov, načrt, ki je bil sicer že
predložen v Rimu neuradnim putem, a je zaradi
drugih mednarodnopolitičnih dogodkov bil spravl-
jen v arhive. (Prisotnost dr. Ninčiča v Italiji se
nam ne zdi verjetna, ker so naši časopisi še ne-
davno poročali, da se nahaja v državi. Op. ured.)
Moj sogovornik pa je zanikal, da bi bila jugoslo-

Predmet Jadranskega pakta

Kaj naj bi bil predmet jadranskega pakta?
Kakšne točke še niso razčiščene. Na to se je glasil
odgovor, da je treba poiskati dr. Ninčičev načrt
(ki pa nikdar ni bil predan javnosti, op. ured.). Iz
tega bi bilo upravičeno sklepati, da imajo jugo-
slavansko-italijanska pogajanja za predmet pogodbo
o nenapadanju, ki bi izključila možnost vsake vojne
komplikacije in ustanovila neki nevtralni forum,
ki bi reševal morebitne bodoče spore. Tej pogodbi
o nenapadanju bi bilo priključeni nekaj protoko-
lov glede statusa quo v Adriji. Brez dvoma bo Ita-
lija hotela doseči, da Jugoslavija prizna tiransko
pogodbo med Albanijo in Italijo, brez dvoma pa je
tudi, da bo Jugoslavija zahtevala, da se preneha

vansko-italijanska pogajanja prešla štadij priprav-
ljalnih razgovorov, kar je čisto naravno, ker Jugo-
slavija še ni imenovala naslednika za upokojenega
poslanika Rakiča v Rimu.

Na vprašanje, če se mu zdi, da bi bil jadrans-
ki pakt koristen in če vlada v italijanskih oficial-
nih krogih iskrena želja, da naj pride do končno-
veljavne razčistitve vseh spornih točk med Jugosla-
vijo in med Italijo, mi je moj sogovornik odgovoril,
da je to samo po sebi razumljivo. S pristankom
Male zveze na pakt štirih, z vstopom Male zveze
v londonski vzhodni sporazum, so države Male zveze
dokazale svojo popolno miroljubnost ter so pred
evropsko javnostjo odkrito priznale, da Mala zveza
ni naperjena proti nikomur. Zakaj bi Italija ne
imela interesa na tem, da obdrži najboljše stike z
vsemi državami Male zveze, predvsem pa še z
onimi, ki so njene sosede.

ves iredentistični pokret, ki ga pod patronanco urad-
nih krogov vodijo nekateri dalmatinski emigranti
italijanskega porekla, ki pri vsaki priliki manife-
stirajo za »italijansko Dalmacijo«. Izven vsakega
dvoma pa je tudi, da bo jugoslovanska vlada zasta-
vila svojo moralno avtoriteto, da doseže kulturne
olajšave za jugoslovansko narodno manjšino v Ita-
liji. Končno bi jadranski pakt vseboval nekaj do-
datnih protokolov o turističnem prometu. Jadranski
pakt bi dal povoda za novo trgovinsko pogodbo
z Italijo.

(Uredništvo »Slovenec« objavlja to vest z vsemi
rezervami in prepušča odgovornost za njeno vero-
dostojnost informatorju samemu.)

„Sedaj se obnavlja francosko- italijansko prijateljstvo“

Rim, 14. julija. Na današnji proslavi fran-
coskega narodnega praznika je francoski po-
slanik de Jovenel povzel besedo in poudaril,
kolikšne mednarodne važnosti bo jutrišnji pod-
pis četvernega pakta. Zdaj se obnavlja med
Francijo in Italijo prijateljstvo. Doba nespora-
zumov je zaključena. Čestital je Mussoliniju,
Daladierju in Boncourju k temu uspehu. Nato
je navezal na Daladierjevo izjavo, da ta pakt
ne pomeni zaključka, temveč načetek nove po-
litike. Kajti od jutri prične teči doba desetih
let in miru, ki ga velesile poklanjajo Evropi
pod skupno odgovornostjo. Poslanik de Jouve-
nel se nadeja, da bo ta desetletna doba rodila
nove pogodbe za mir svetu.

Jasno postaja

Pariz, 14. julija. tg. Po »Petit Parisec« je
Paul-Boncour na večerajnji seji ministrskega sveta
poročal o zborljanju razmer med Francijo in Ita-
lijo. Latinski pakt dvojice bo prinašal sporazum v
vprašanju Anschlusa. Italija ne bo zavzela sta-
lišča, ki bi oviralo Francijo, Francija bo pa pod-
pirala Italijo pri obrambi direktnih mej z Nemčijo.
Pakt se bo izogibal vsaki delikatni situaciji z
Jugoslavijo in ostalimi državami Male antante.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo
vreme. Deloma oblačno in deževno. Temperatura
nadalje pada. Zapradi vetrovi.

Zagrebska vremenska napoved: Precej stalno,
toplo, vetrovno. Počas se bo zboljšalo, zlasti v se-
vernih krajih.



Paul-Boncour

tudi k preureditvi nekaterih meja v korist
ene ali druge skupine. Z drugimi besedami
se vprašanje revizije meja odrine na po-
znejše čase s pritajenim upanjem, da bo čas
sam pomagal prebrsti težave, ki se sedaj
reviziji zoperstavlja.

Francoski narodni praznik

Ljubljana, 14. julija 1933.

Z vsoto toploti zaveznikov čustev je danes Ljubljana proslavila francoski narodni praznik 14. julija, ki ga velika Francija slavi v spomin na zavzetje Bastille, ko se je v Franciji zrušil krivični fevdalni sistem.

Danes ob pol 11 je položil tukajšnji francoski konzul g. Neuville pred Ilirski steber, v katerega so zazidani ostanki neznanega francoskega junaka, ki je padel za ustvaritev Napoleona Ilirije, krasen venec rdečih rož, ovitih s francosko trobojnico. V spremstvu gosp. konzula so bili: banski načelnik dr. Vilko Pfeiffer, ki je zastopal g. bana, dalje univ. prof. dr. Zupančič kot zastopnik univerze, zastopnik mestnega župana prezidialni tajnik Fabjančič, zastopniki Francoskega instituta, dalje drugi odlični zastopniki in predstavniki in mnogo občinstva. Spomin vseh padlih za slavo Francije

in svobodo so prisotni počastili z enominutnim molkom.

Enaka slovesnost je bila nato pred Vodnikovim spomenikom, kjer je g. konzul prav tako položil krasen venec prvemu slovenskemu pesniku in ustvaritelju pesmi »Ilirija oživljena«.

Nato je bilo v okrašenih prostorih francoskega konzulata sprejemanje čestitk. Čestitali so med drugimi divizijski general Cukavac, zastopnik knezoškofa univ. prof. dr. Ujčič, zastopnik univerze univ. prof. Zupančič, zastopniki senata in parlamenta, vsi tukajšnji konzuli drugih držav ter zastopniki raznih drugih uradov in institucij, organizacij in korporacij. V imenu »Slovenca«^c je čestital dr. Kuhar. G. konzul, ki je sprejemal čestitke, je po čestitanju povabil goste na okusen prigrizek. Ljubljana je na dostojen in iskren način počastila največji narodni praznik prijateljske in velikega francoskega naroda.

Nova palača francoskega poslaništva v Belgradu

Belgrad, 14. julija.

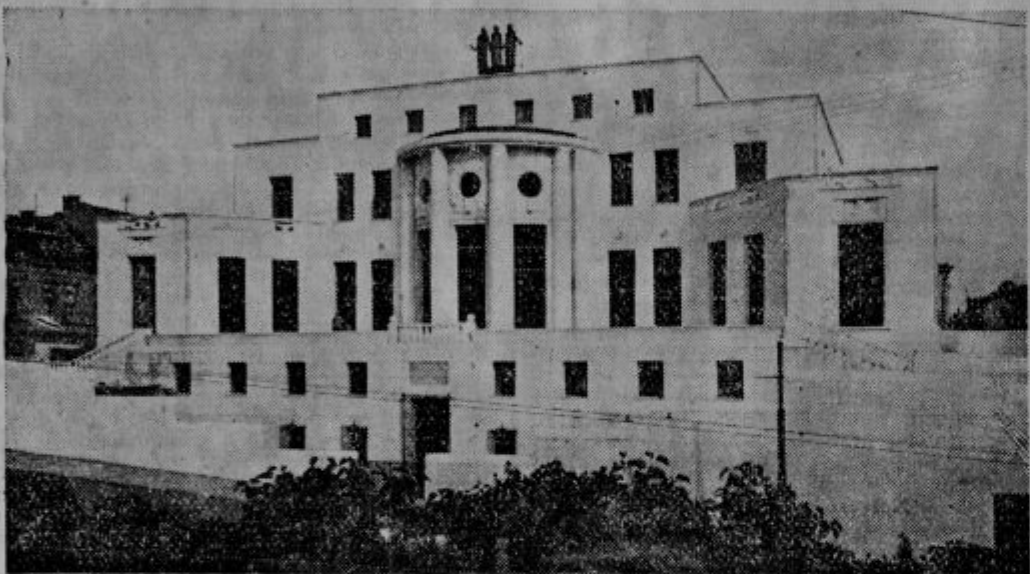
Znana francoska revija »Illustration«^c od dne 8. julija objavlja sledeči članek:

»V tej prijateljski in zavezniki deželi, kjer se morda bolj kakor kjerkoli na svetu očituje in odkritosrčno izraža ljubezen in zahvala do Francije, je zgradila francoska vlada svojemu zastopniku palačo, ki je dostojna francoske in jugoslovanske prestonice. Dočim so mnoge druge države imele v Belgradu svoje poslaniške zgradbe, je imela Francija več poslopij, v katerih so bili nameščeni: poslaništvo, vojaške in trgovinske pisarne, in to na raznih krajih mesta, kar je zmerom vodilo do raznih selitev in sploh predstavljalo neko neurejenost.

Zgrajitev poslopja francoskega poslaništva v Jugoslaviji je odgovarjala potrebi kakor tudi mo-

ture v teku stoletij, je napravil g. Sarabesol. Kipi svobode, enakopravnosti in bratstva so iz pozlačene brone. Štirje bareliefi iz marmorja predstavljajo Vercingetoriga, Devico Orleansko, Ludovika XIV. in Republiko. Vhod v častni salon in sprejemno dvorano krasijo lep marmornata kolonada. Na temeljnih zidovih se dvigajo izredne marmornate kolonade, visoke po 5,70 m. Vrtovi velike terase so tudi iz masivnega marmorja. Gornje terase so okrašene z marmornatimi venci. Izdelava zadnje fasade je bila poverjena jugoslovanskemu arhitektu g. Pallaviciniju, ki je na njej harmonično razporedil kipe, polne ljubkosti in elegancije, predstavljajoč: lov, igro, mladost in bojevnika z žezom.

Od 2950 kv. metrov stavbišča zavzema samo poslopje 800 kv. metrov in pri tem ni všteto monumentalno stopnišče, ki neposredno vodi v časten



ralni obveznosti, ki se je ni smelo zanemariti. S tem, da je dala Belgradu eno najlepših zgradb, ki tako lepo reprezentirajo plemenitega francoskega genija, je Francija v tej zgradbi dobila še en dokaz iskrene zahvale svojih jugoslovanskih prijateljev.

Načrte za stavbo je napravil g. Expert, glavni arhitekt francoske vlade. Njegova služba v zunanjem ministrstvu ga je pozvala, da je ustvaril to francosko hišo v Jugoslaviji. Nadzorstvo nad deli in ureditev notranjih tehničnih del je bila poverjena jugoslovanskemu arhitektu, dragemu prijatelju francoske arhitektonske umetnosti, g. Najmanu, bivšemu dijaku pariške šole.

Izbrali so edinstven okvir za to stavbo, tako rekoč na Kalimegdanu stoji, kjer kraljuje tudi spomenik hvaležnosti Franciji. Panoramo, ki se nudi s poslopja francoskega poslaništva, je ena najkrajših, kar si jih je mogoče misliti. Pogled sega v brezkončnost do severnih mej čez Donavo in Zemun. Ostanke starega gradu na Kalimegdanu se bližajo med zelenjem, ki vdihava vroče sončne žarke. Poslopje napravlja vtis sodobne francoske palače. Dve krili poslopja ščitita veliko teraso pritličja. Francoski slog je drzen in sodoben in se ne strinja s čisto primeno češkega in nemškega sodobnega sloga, ki ga označuje vodoravna linija.

Vsa zgradba je pokrita z venčastim marmorjem, za kar je se zahvaliti njegovi množini in nizki ceni. Razen nekaj majhnih izjem je ves material jugoslovanski. Načrte za skulpturne okraske glavne fasade, ki spominja na razvoj francoske kul-

salon in sprejemno dvorano. Lepo mesto je rezervirano za višje vrste, kjer se bodo stopnjama dvigali mali bazeni, spojeni med seboj s tankim curkom vode. Glavni načrt zgradbe je koristen uporabljen in ima lep reprezentativni značaj. Topografija zemljišča in razlika nivoja med ulicama sta omogočila, da se poslopje deli v dve podzemni nadstropji, pritličje in dve gornji nadstropji. V druge podzemne nadstropje, ki je obrnjeno na nivo Pariške ulice, bodo namestili pisarne poslaništva. V prvem podzemnem nadstropju bo pisarna vojnega atašeeja kakor tudi druge pisarne poslaništva z delovnim kabinetom g. ministra.

Pritličje je rezervirano za službene sprejeme in svečanosti. Notranjo dekoracijo je izvršil gosp. Sarabesol. Predstavlja francoske reke in alegorične kompozicije z naravnimi bogastvi Francije: setev, žito, vinogradi, umetnost, blagodat miru, kolonije, 1789. leto itd. Stene velike sprejemne dvorane so ometane z mavcem iz belega marmorja. Strop, vlit iz mavca, ki bo v kratkem končan v Parizu, bo predstavljal grbe francoskih pokrajin.

Prvo nadstropje je rezervirano za stanovanje g. ministra. G. Expert upa, da bo poslopje v najkrajšem času končano. Ali bomo videli v tem poslopju elito belgrajske družbe? To bo odvisno od g. E. Nagyarja, mladega in aktivnega ministra Francije v Jugoslaviji, ki se je pobričal, da se je graditev palače pospešila. Z sedaj se ves Belgrad divi tej krasni palači, ki bo eden najdragocenejših draguljev jugoslovanske prestonice.

varčuje, more priti do cilja z okroglo 10.000 Din. Premožnejši bodo lahko pripeljali več. Sprejema se plačevanje v živilih ali v blagu, dovoljujejo se določeni obroki, ne more pa se dovoliti popust na oskrbovalniki: nobenemu prošniku ne bo nemogoče najti dobrotnikov, ki bi mu pomogli do mesečnih 200 Din skozi tri leta. — Da se kandidati navadajo na pokorno, ponižno in delavno življenje, pomagajo izven šolskih ur še v zavodu pri hišnih opravilih, v kuhinji in na polju.

Oprema. Ob prihodu naj vsak prinese s seboj: obleke: 1 nedeljsko, 1 delavno, 1 zimski plašč; obušarje: 2 para čevljev; perilo: 4 srajce, 2 majice, 3 letne in 3 zimске spodnje hlače, 6 parov nogavic, 10 robcev, 6 brisač, 6 prtičev; posteljnino: 4 rjuhe, 2 prevleke za zglavje, letno in zimsko odejo.

Prošnja za sprejem. Izpolniti je treba posebno izjavo, ki se dobi na zahtevo, in se potem vrne vodstvu. Če dobi odgovor, da je sprejet, mora poslati še dokumente, in sicer: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo (v zapretem pismu) po vzorcu, ki ga bo vodstvo priložilo, navrstveno spričevalo g. župnika in izjavo staršev ali dobrotnikov, da so voljni plačevati kot je dogovorjeno. Sledil bo končni odgovor, kdaj naj pride, kako se bo uredilo plačevanje in drugo, in se bo določilo znamenje, katero bo treba vštiti v perilo.

Naslov je: *Vodstvo Marijanišev v Veržeju, pošta Križevci pri Ljutomeru.*

Kranj

Hotel Jelen, Kranj. Od danes naprej vsako soboto in nedeljo zvečer koncert na vrtu. Danes zvečer otvoril vrata. Igra prvovrsten jazz-band »Zora«^c iz Ljubljane.

Priporočilo. Ko sem se mudil v Kranju, sem imel najcenejšo prenočišče in dobro ter poceni hrano v staroznanem hotelu »Nova Pošta«^c pri g. Jegličevi. Zato hotel »Nova Pošta«^c vsem potnikom in tujcem najtopleje priporočam. Potnik.



Celi svet že govori
Se življenja veseli.

Prehlajenja reši nas
ASPIRIN pač vsaki čas.

ASPIRIN



V. z. »JUFEFA«^c k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S br. 3122 od 23. II. 1933.

Trojni jubilej gospoda A. Kastelica, duh. svetnika

Tam doli ob zeleni Krki so holmi in trate šmihelske. Ondi mu je tekla zibel, tam je popeval za čredo ovčic, tam se veselil pomladi svojega življenja jeseniški župnik in duhovni svetnik gospod Anton Kastelic.

V dolenski metropoli je — navezan le nase, čisto iz lastnih moči gradil svojo umsko kulturo, srčna dobrot pa mu je po končanih gimnazijskih študijah izbrala poklic. Postal je duhovnik, da bi vrnil narodu, kar je od njega prejel in da bi mu dal, kar mu ta še dati ni mogel.



In jutri bodo Jesenice proslavljale njegovo 50-letnico, njegov srebrni jubilej, odkar deluje v vinogradu Gospodovem, in 15-letnico odkar je župnik na Jesenicah. Prijatelji se bodo zbrali ob njem in tistim, ki so se zares marljivo trudili, da bi mu čim več arebrnih niti vtaknili za to slavo v venec na njegovi glavi — njegovi nekdanji kaplani. Sedemnajst mu jih je Bog naložil — kaplanov namreč — v teh petnajstih letih jeseniškega pastirovanja za pokoro in za krono v zlati večnosti. Pa vendar vemo, da se z radostjo spominja nazaj na vsakogar, na vse.

Se »Slovenec«^c se pridružuje častitkam te »zveze ljubezni«^c in slavlju Jesenic. — Pet in dvajset let delati v vinogradu Gospodovem, petnajst let orati v skalnih Jesenicah, podnevi in ponoči, v cerkvi in v šoli, v uradu in v družtvih, v brezkončnih sejah, v vsem javnem in zasebnem življenju; ne, to ni igrača. Kdor pozna Jesenice in njihovo gibanje, borbo in napredek v teh zadnjih petnajstih letih, kjer je gospod jubilar odločilno sodeloval, bo iz srca zaklical: Bog ga ohrani, odloži mu plačilo in krono preko zlatih let!

Otroci zanetili požar

Radeče pri Zid. mostu, 13. julija.

Snoči okrog 8 je začelo goreti pri posestniku Francu Goletu na Močilnem št. 16 pri Radečah. Ker v bližini ni dovolj vode, gasilci pa niso mogli z brzgalno na strmi hrib, so ognjeni zublji skoraj nemoteno objemali hišo in gospodarsko poslopje, da je oboje pogorelo. Okrog 11 se je vnel še kozolec, ki je tudi pogorel. Posestnik Gole je bil zavarovan za 164.750 Din, skupna škoda pa še ni ocenjena. Požar so, kakor splošno sodijo, zanetili iz neprevidnosti otroci.

Dve veseli zgodbi izpred senata

Ljubljana, 14. julija.

Moreča poletna sopara v razpravni dvorani št. 79. Sodnik mlaje pot. Državni tožilec tudi gleda, da bi odkod zapihljala hladilna sapica. Branilci se kratkočasijo in čakajo, da opravijo svoj ex-offo posel. V to monotonost pa sta dve razpravi prinesli nekoliko smeha in živahnosti.

Boks na Vodnikovem trgu

Vitki, a žilavi Miha je stopil pred tri sodnike, ker je bil obtožen hudega delikta, namreč zločina javnega nasilja, kakor smo po starem rekli, to je zločina po § 128. k. k., ki se ga vsakdo boji. Miha je po obtožnici grdo ravnal z uradno osebo, namreč 1. marca je na živilskem trgu premikastil tržnega organa, malega Janeza, ki pa je očividno prav dober sportnik. Mihova žena, ki je branjevka, je bila silno užaljena. Janez ji je dejal: »Tukaj prodajate jajca, saj ste ta prava, na socialni urad pa hodite podporo lehtati!«^c Žena je poklicala moža Miha, da je nato obračunal z Janezom. Navalil je nanj, ga mikastil, davil za vrat in vrgel na tla. Pa tudi Janez se je pokazal pravega atleta. Nastal je pravcati boks ter je Janez Miho prav boksarsko vrgel ob tla, da je zletel par korakov daleč. Miha je užaljen pripovedoval storijo sodnikom. Poklican je bil nato kot priča Janez. V ovadbi je pisano, da je Janez pomočnik tržnega nadzornika. Zato predsednik: »Kakšen čin imate v mestni hierarhiji?«^c Janez: »Pomožni sluga!«^c In sodba je bila:

»Miha je kriv le prestopka po § 181. k. z. ter se kaznuje na 300 Din denarne kazni ali 5 dni zapora.«^c Predsednik je sodbo kratko utemeljil, da se dejanje ne more kvalificirati kot zločin po § 128. k. z., ker ni bilo v obtožbenem ravnanju pravega naklepa, da bi oviral ali grdo ravnal z javnim službenim organom, marveč je obtožbeno dejanje smatrati le za naščevalen akt ter je bil le slučaj, da je bila oseba napada uradna oseba. Dejanje pa tudi ne izvirja iz nečastnih nagibov. Miha ni bil s sodbo zadovoljen.

Dva mlada, prebrisana ribja tatova

Mlada dečka sta Slavko in Franek, a že praktično izveščana ribiča, ki se prav strokovnjsko razumeta na ribji lov. Predsednik je klical njiju imeni. Slavko je pristopil: »Sem že tlela, gspudje!«^c Franek se je sotrpino-tovarišu molče pridružil. Državni tožilec ju je obtožil, da sta 21. decembra lani vlovila kakih 4 k griv v Savi pri Tacnu in da sta napadla zapriseženega lovskega čuvaja banske uprave, ki ima sedaj tacenski ribolov v svoji upravi.

Omenjenega dne sta Slavko in Franek stikala okrog Save in iskala »povze«, kakor sta trdila danes pred sodniki, dočim sta v preiskavi zatrjevala, da sta vlovila »zabe«. Franek je imel flobertovko, ki jo je pač takole slučajno našel tam ob Savi, Slavko pa je nosil nahrbtnik in razne palice. Slavko je sodnikom zatrjeval: »Polže sva iskala in nič drugega.«^c Ko so mu sodniki izrazili dvom, da o božiču polže ne love, je Slavko venomer svečano zatrjeval: »O božiču so še najboljši. To dobro vem. Čuvaj je naju srečal. Malo smo se skregali in spopadli. Potem pa smo šli narazen. On je nama rekel: »Živijo!«, midva pa »Z Bogom!«^c Lovski čuvaj-agronom France Fortunat je obširno opisal ves dogodek. Navalila sta nanj in obračala celo malega psička. Dejala sta mu, da nabirata gliste. Predsednik je pričel prekinil: »Gliste se o božiču težko nabirajo. Mora biti ribič že zelo študiran, da jih dobi.«^c Bila sta obsojena zaradi grdega ravnanja proti uradni osebi — zapriseženemu lovskemu čuvaju, in sicer: Slavko na 1 mesec, Franek pa na 15 dni zapora. Oproščena pa sta bila tatvine rib. Kazen je bila izrečena pogojno za 2 leti. Slavko je ogorčen vzkliknil: »Raje se ustrelim, kakor v arestu sedim.«^c Za enkrat mu ne bo treba!

Arheološko odkritje

Čačak, 11. julija.

V vasi Ostra v neposredni bližini Čačka je honorarni profesor čačanske gimnazije, g. Stanko Holocsek, odkril fosilno ribo iz jura periode. Holocsek se že dalj časa bavi z izkopavanjem arheoloških znamenitosti. Do tega najnovejšega pomembnega odkritja pa je prišel čisto slučajno. Delavci so ob nekem potoku blizu vasi lomili kamen in ko je prišel mimo, je med dvema kamenima kosoma opazil fosilne ostanke. Zbral je še ostale dele razbite skale in dognal, da gre tu za pomembno geološko odkritje. Fosil je dolg 32 cm. Strokovnjaki iz Belgrada so o slučaju že obveščeni in bodo v kratkem dali točneje in znanstveno podprte informacije o tem zanimivem odkritju.

Vsi 16. julija

na treznostni kongres v Rimske toplice.

Pride več tisoč delavcev, kmetov, skavtov in mladine. Tudi Zagrebčani pridejo. Razne velike tekme. Tombola, mnogo dobitkov. Mnogo sreče in poštene zabave. Polovična vožnja je dovoljena za vse vlake od 14. do 17. julija. Brezplačno kopanje v toplicah. Pridite vsi, zlasti brezposeln!

Ljubljanske vesti:

Mestna občina mora varčevati

Ljubljana, 14. julija.

Na mestnem magistratu se zadnje dni zelo množe razne okrožnice, nekatere prav važne. O nekaterih smo že poročali. Najnovejša okrožnica g. mestnega župana pa obravnava važno zadevo, namreč varčevanje v mestnih uradih in podjetjih. Varčevanje na mestnem magistratu je zelo nujno, ker grozi mestni občini velik izpad dohodkov. Iz okrožnice posnemamo.

Mestni občinski proračun, ki ga je finančni minister odobril dne 8. junija, je bil sestavljen v jeseni, ko je bilo upravičeno upanje, da se bodo dale proračunske kalkulacije prav tako realizirati v proračunskih vsotah, kakor je bilo to v prejšnjih letih. Toda splošni gospodarski položaj se je poslabšal in gospodarske razmere postajajo od dne do dne vedno bolj neprijetne. Proračunski dohodki mestne občine so pričeli vedno bolj padati, tako da je po vsem izpključeno, da bi mestna občina dosegla tiste zneske, kakor so preračunani. Mestna občina računa, da bo imela 2.500.000 Din do 3.000.000 Din manj dohodkov, kakor je računala. Mestna občina nima sedaj nobenega drugega izhoda iz te stiske, kakor zgolj skrajno varčevanje. Predvsem mora znatno okrniti materialne kredite in primerno prilagoditi dejanskim razmeram svoje denarno gospodarstvo, da se izogne dejanskemu primanjkljaju, ki ga ne bo mogla sicer kriti s tem, da bi obremenila prihodnji proračun za l. 1934.

Zato je mestni župan dr. Puc odredil, da morajo vsi oddelki mestnega načelstva in vsa mestna podjetja znižati svoje materialne izdatke za 20%

in bodo smeli do nadaljnjega razpolagati samo z 80% materialnih kreditov za l. 1933.

Da se ugotove prihranki, morajo vsi oddelki in vsa mestna podjetja predložiti do najkasneje 20. julija mestni finančni upravi podrobne izkaze po partijah in pozicijah proračuna, iz katerih bo razvidno, koliko in kje se bo kaj prihranilo.

Vsi mestni uradniki, ki razpolagajo s krediti, se morajo odslej pred vsako uporabo kreditov informirati pri mestnem knjigovodstvu o tem, ali je kredit na razpolago ali ne. Mestno knjigovodstvo bo na spisih potrdilo, če je kredit na razpolago ali ni.

O angažmanih, ki bi šli čez predpisane obveznosti, morajo magistratni uradniki voditi še posebno evidenco in bodo za vsako prekoračenje kreditov osebno in materialno odgovorni.

Razen kreditov, ki so vnešeni v odobreni proračun, ne bo nobenih drugih kreditov na razpolago in jih tudi ne bo mogoče preskrbeti za dela, naročila, nabave materiala, ki gredo čez kredite, odobrene v proračunu. Mestno knjigovodstvo ne sme izstavljal plačilnih nalogov za prejemke in izdatke, ki se ne tičejo njegovega ožjega resora.

Posamezni oddelki mestne uprave in podjetij morajo izstavljal sami plačilne naloge po formulirju in jih točno označevati. Potem jih šele prejme mestno knjigovodstvo v nadaljnje poslovanje.

To so natančno navodila g. župana glede varčevanja in če se bodo strogo izvajala, je verjetno, da res ne bo primanjkljaja.

Mariborske vesti:

Deložacije se množe

Zadnje tedne je nenadoma naraslo število sodnih odpovedi stanovanj in deložacij, s katerimi so prizadeli revnejši sloji. Sredi poletja takega pojasa dosedaj še nismo poznali in tudi sedaj mu ni dognati pravega vzroka. Nastalo je zaradi tega hudo povpraševanje po malih stanovanjih s sobo in kuhinjo, ali pa samo sobo s štedilnikom. Ker pa takih stanovanj ni, se zatekajo deložiranci in oni, ki jim ta usoda grozi, na občinu ter moledujejo za streho. Tu seveda zaenkrat ni pomoči, ker čaka že cela vrsta reflektantov na zasilna stanovanja, ki jim jih obetajo v novih vagonih, če jih bodo dobili od železniške uprave. Dovolj pa je sedaj na stanovanjskem trgu na razpolago dvosobnih stanovanj po 600—700 Din. Ta pojav je gotovo v zvezi s pomankanjem cenih stanovanj ter dokazuje, da je cela vrsta stanovalcev morala omejiti izdatke za stanovanja ter se seliti v cenejša in manjša. S porastom

Prvič v domači larni cerkvi bo daroval sveto mašo v Ribnici na Pohorju dr. Milan Držek iz ugledne Držekove rodbine v Orlic, sin bivšega načelnika okrajnega cestnega odbora in dolgoletnega župana Luke Držekina in brat blagopokojnega Josipa Držekina, ki ga je pred deseti leti doletela strašna smrt v dravskih valovih pri Breznem, skupno s tremi drugimi duhovniki. Dr. Milan Držek je študiral sedem let v Germaniku v Rimu, posvečen je bil oktobra meseca 1932, jutri v nedeljo pa bo prvič daroval službo božjo v ribniški larni cerkvi.

Smrt priljubljenega carinika. Nagle smrti je umrl v tukajšnji bolnišnici carinski uradnik g. Sima Rodič. Dobil je zastreljenje krvi, ki je postalo usodno. Pokojnik je rodom iz Sadiševca v Liki, je živel v Mariboru dolgo vrsto let ter je bil splošno priljubljen kot vester in uviden uradnik, ki je vsakomur šel na roko. Dosegel je starost 40 let. Pogreb bo danes popoldne ob pol 5 iz mrtvašnice na pobeškem pokopališču. Bodí mu ohranjen lep in trajen spomin!

Zrtev smrti. Umrl je v starosti 60 let g. Ivan Vesenjaj, kotlar drž. železnice. Pogreb blagega pokojnika se vrši danes popoldne ob pol 4 iz mrtvašnice na Pobrežju. — V Kejzarjevi ulici 4 je ugrabila smrt upokojenega železničarja g. Ignacija Ajdeška. Dosegel je visoko starost 70 let. Pogreb bo jutri v nedeljo popoldne ob 4 iz mrtvašnice na Pobrežju. Pokojnika svetila večna luč, žalujemo naše iskreno sožalje!

Točenje alkoholičnega pijače. Ker se množijo prijave zaradi neupravičenega točenja alkoholičnih pijač (tudi sadjevca), se prebivalstvo v lastnem interesu opozarja, da bo mestno načelstvo brez izjeme vsak tozadevni prestopnik najstrožje kaznovalo.

Mariborski vrtnarji proti Bolgarom. Vedno občutnejšo konkurenco delata našim mariborskim vrtnarjem dva bolgarska vrtnarja iz varaždinske okolice, ki spravljata svoje pridelke na trg na tovrstnih avtomobilih. Še lani so prihajali Bolgari na trg samo ob sobotah in sredi ter so imeli kvečjemu eden do dva avtomobila, letos pa prihajajo vsak dan, in to včasih kar s štirimi težko obloženimi tovornimi avtomobili. Mariborski vrtnarji so opozorili na to konkurenco s posebno vlogo mestno občino ter zaprosili za zaščito.

Mura se bo regulirala. Hidrotehnični odsek banke uprave bo tudi letos nadaljeval z regulacijskim delom na Muri, in sicer v obsejnih pasu reke. Skupna predvidena vsota za ta dela znaša 879.800 dinarjev. Dne 22. julija t. l. bo na hidrotehničnem oddelku banke uprave v Ljubljani že II. pismena ponudbena licitacija za oddajo omenjenih regulacijskih del.

Potujoča kmetijska razstava je vzrok velikim pritožbam, ki se slišijo iz vrst meščanstva na račun organizacije razstave. Za mesto, kakor je Maribor, je bilo na vsak način premalo, da je ostal razstavljen vlak le en dan na ogled. In še tu je bila več kot polovica dneva odmerjena obisku okoličanov in vojaštva. Tako se je pa po peti uri popoldne zgrnila pri vlaku izredna množica, ki se je drenjala več ur, pa še niso prišli vsi na vrsto. Poleg tega pa obiskovalci od razstave niso imeli ničesar, ker ni bil kak točenjski ogled mogoč; množica je tekla kakor potok skozi vagona, zaradi neprestane pritiska novih obiskovalcev. Če se lahko vlak mudi v podeželskih krajih ves dan, potem bi bilo potrebno za mesta raztegniti ogled na več dni.

Apel olepševalnega društva. Poživljeno delo na tujskoprometnem polju v Mariboru stavlja velike zahteve na blaginjo tukajšnjega mestnega olepševalnega društva, zlasti ker je v zadnjem času prevzelo v svojo oskrbo nove naprave, kakor Mariborski otok in drugo. Hkrati pa so pričeli padati redni dohodki društva, ker je letošnja pomlad in prve poletne mesece zavrla deževje prirejanje koncertov v parku, ki prinašajo najsigurnejši dohodek. S članarino, ki naj bi predstavljala najrednejši dohodek društvene blaginje, je velik krizi; v preteklem letu se je na primer nabralo samo 4000 Din članarine. Vse navedene okolnosti so prisilile vodstvo olepševalnega društva, da je razposlalo na vse mariborske meščane, zavode in institucije posebno okrožnico, v kateri apelira na sodelovanje ter prosi za prispevke.

Vinska poskušnja. V okviru prireditve Mariborskega tedna se bo vršila tudi letos posebna poskušnja štajerskih vin, ki se je lani zelo dobro obnesla ter je marsikomu pripomogla do lažje prodaje svojega pridelka. Letos bo ta poskušnja še bolj organizirana ter bo imela svoj poseben paviljon na razstavnem prostoru na vrtu Dijaškega doma. Strokovno vodstvo vinske poskušnje je v rokah priznanega strokovnjaka prof. Ivana Vojska iz tukajšnje vinarske in sadjarske šole. Vodstvo

povpraševanja po malih enosobnih stanovanjih pa se je povečalo tudi število sodnih odpovedi in deložacij, kar hišni posestniki izmenjujejo socialno šibkejši, ki najemnine ne morejo točno odrajavati, najemniki, ki so boljše situirani. Tudi v dragih, triinvečstobnih stanovanjih je sedaj dovolj ponudbe. Celu v mnogih novih zgradbah stojijo taka stanovanja prazna. Pokazujejo ti slučaj, da ni bila pravilna kalkulacija posestnikov, ki so gradili hiše z velikimi in dragimi stanovanji. Potrebna bi bila tudi zasebna inicijativa v gradnji cenih stanovanjskih objektov. — Mestna občina pa stoji vnovič pred težko nalogo, kako zadovoljiti potrebi deložirancev. Na vsak način bo morala podvzeti korake, da si zagotovi zopet primerno število vagonov ter končno reši vprašanje organizacije vagonarske in zasilnostanovanjske kolonije. Čas hiti in tako pereče vprašanje je treba rešiti še pred zimo.

Mariborskega tedna je razposlalo vsem vinogradnikom na Štajerskem poziv, da se udeležijo vinske poskušnje. Udeleženci naj pošljejo najmanj 15 butelj, po možnosti zastoj ali po najnižji ceni s točnimi oznakami vrste in cene vina. Prijavitelj je udeležbo najkasneje do 23. julija.

Mariborska zimskosportna podzveza. Redna seja upravnega odbora Mariborske zimskosportne bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20 v lovski sobi hotela Orel.

Mariborski umetnik v ljubljanskem radiju. Jutri nastopi v ljubljanskem radiju mariborski režiser in gledališki igralec Pavel Rasberger ob 15.30 s šaljivimi nastopi in kupletji.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden do vključno 23. t. m. Kónigova lekarna pri Mariji Pomagaj na Aleksandrovi cesti.

Nanos. Ima jutri ob 15 pri Lovskem domu svojo vrtno veselico. Vstop prost.

Prva letošnja žrtev Drave. 22letnega krojaškega pomočnika Franca Koebeke je pri kopanju v Dravi prijel krč. Ker ni bilo v bližini nikogar, ki bi Koebeku priskočil na pomoč, je revez utonil. Prva letošnja žrtev Drave.

Dijak se je ponesrečil pri telodvabi na sokolskem telodvabišču, in sicer 15letni Friderik Bele. Strl si je desno roko v podlaktu. Prepeljali so ga v splošno bolnišnico.

Enotne cene. V četrtek popoldne se je vršil pri Gambrinu sestanek mariborskih gostilničarjev, na katerem se je razpravljalo o cenah jedil za časa letošnjih napovedanih prireditve, ki bodo privabile v mesto več tujcev. Na sestanku, ki ga je vodil predsednik mariborske zadruge gostilničarjev g. Valjak, se je napravil provizoričen sklep, da se za časa prireditve uvedejo v vseh gostilniških in hotelihskih obratih enotne mēnu-cene in enotna kosila. Cene se bodo določile kasneje. Ob enem se je sprožilo vnovič vprašanje vinotočev, ki rastejo v mariborski okolici kakor gobe po dežju. Vsi koraki zadruge, da bi se to naraščanje števila vinotočev omejilo, so bili doslej zaman.

Plavalni tečaj za mladino. Pod vodstvom priznanega plavalnega učitelja g. Karla prireja SSK Maraton v kopališču na Mariborskem otoku plavalni tečaj za mladino, v katerega se še vedno sprejemajo reflektanti. V teku nekaj dni se nudi udeležencem tečaja priložnost, da se nauče plavanja pod strokovnim vodstvom v vseh plavalnih bazenih. Prijavitelj se je v kopališču. Tečaj se vrši vsak dopoldne od 10—12, zaključila ga bo pa plavalna tekma udeležencev.

Malo denarja — malo dela. Cestna dela v mariborski okolici so letos skoraj čisto zastala. Vzrok — premalo denarja. Okrajni cestni odbor dela še edino na zgradbi nove ceste Reka—Sv. Arah, in sicer je sedaj v delu III. sektor. Povsod drugod se okrajni odbor omejuje le na vzdrževalna dela. Nadaljujejo se tudi občinske ceste v Koreni ter Ruperče-Hum. Ljudje pa delajo tu večinoma prostovoljni kuluk. Tudi Framčani se pripravljajo na zgradbo nove ceste, ki jo bodo izvršili z lastno močjo.

Celje

Izredni občni zbor Društva absolventov trgovskih šol se je vršil pred dnevi v mali dvorani Narodnega doma. Članstvo je soglasno odobrilo in priznalo odborovo delovanje, njegov trud in uspehe, ki jih je dosegel v tako kratkem času ter je potem sporazumno z odborniki izdelalo načrt za nadaljnje delo do prihodnjega občnega zbora. Pri slučajnostih je društveni odbornik, direktor g. Franc Marinček v daljšem, globoko zasnovanem govoru ponovno poudaril pomen te organizacije in pozval članstvo k resnemu delovanju.

Pri Mozirski koči na Golteh (1344 m) bo jutri, v nedeljo sv. maša ob 10.30 za planince in izletnike. Pri sv. maši bo pel pevski zbor iz Smihela. Pričakuje se obisk mnogih ljubiteljev planin od blizu in daleč. Avtobusne zveze iz Celja (kolodvor) v Mozirje so sledeče: v soboto ob 16.40, v nedeljo ob 4.40 (če bo naval, bodo na razpolago rezervni vozovi). Zveza je tudi z vlakom iz Celja ob 16.15 in 20.57 (v soboto), ob 7.45 (v nedeljo) do Smartnega ob Paki, od tam s poštnim avtobusom v soboto ob 17.00 in 21.40, v nedeljo ob 8.37. Avtovožnja s postaje do Mozirja traja le 20 minut, od tam do Mozirske kočje po markirani poti 2 in pol uri peš hoje.

Umrj je v Ljubljani g. Franc Likar, bivši čevljarški mojster v Celju v Zrinjskega ulici in oče znanega celjskega meščanskoskolskega nastavnika g. Franca Likarja in učitelja g. Leopolda Likarja v Blagovici. V Celju živi s njegova sinova Jožef in Ivan. Naj počiva v miru.

Spremenjene uradne ure pri ekspoziituri OUZD v Celju. Od ponedeljka, dne 17. t. m. so pri tukajšnji ekspoziituri OUZD uradne ure neprekinjeno od 7 do pol 14, ob sobotah pa od 7 do 13. Popoldanska dežurna služba ostane od 17 do 18.

Treznostni kongres v Rimskih toplicah 16. julija. Polovična vožnja dovoljena z odlokom prometnega ministra št. 15315 od 14. do 17. julija. Kupite celo karto do Rimskih toplic z mokrim žigom, na kongresu boste prejeli legitimacijo za brezplačni povratek. Brezplačni bodo dobili brezplačno kosilo. Udeležba bo ob ugodnem vremenu številna, tekme zanimive, dobiki pri tomboli številni, zato pridite vsi na kongres.

SK Jugoslavija naznanja, da bo v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 7 zvečer obvezen sestanek vseh lahkoatletov na igrišču.

Sport v nedeljo. Jutri se bo vršil ob 3 pop. na Glaziji druga kvalifikacijska tekma za vstop v podzvezno ligo med Čakovskim SK in SK Celjem. Sodil bo g. Dolinar iz Ljubljane.

SHELL TOX SIGURNA SMRT VSEM INSEKTOM

Smrtna nesreča v Streliški ulici

Ljubljana, 14. julija.

Včeraj in danes je prišlo v Ljubljani in v okolici do raznih hujših nesreč, zlasti nesrečnih padcev, od katerih se je najhujši pripetil davi v Streliški ulici. Tam je nabirala lipovo cvetje na drevesu 70-letna kuharica Ljudske kuhinje Magdalena Brandstätter, stannjoča v Kapiteljski ul. 11. Brandstätterjeva je stala približno tri metre visoko na lestvi ter trgala cvetje. Naenkrat — bilo je okrog pol 7 — je zgubila ravnotežje ter strmoglavila na tla. Obledela je nezavestna na tleh. Dobila je hude notranje poškodbe in poškodbe na glavi. Očitno je bilo, da so se ji pri padcu pretresli možgani. Ponesrečenki so takoj priskočili na pomoč ljudje, iz Mestnega doma pa je bil poklican reševalni avto, ki je še vedno nezavestno ponesrečenko naglo prepeljal v bolnišnico. V bolnišnici so zdravniki nudili ponesrečenki vs možno pomoč, ki pa je bila zaman. Ponesrečenka se ni več zavedla in je umrla kmalu potem, ko so jo prepeljali v bolnišnico.

Mnogo jih bo, ki jih bo vest o tragični smrti pokojne Lenčke presunila. Nešteto generacij jo pozna, saj je v Ljudski kuhinji postregla neštetim dijakom in drugim gostom Ljudske kuhinje. Vse polno je revežev in brezposelnih, ki jim je dajala jesti. V Ljudski kuhinji je bila 30 let in je bila ves čas zvesta in poštvalna. Vsakdo, kdor jo je poznal, jo je čislal. Vsi so imeli pridno in dobrasrčno Lenčko radi. Za vse veliko in poštvalno delo se ji na tem mestu iskreno zahvaljuje tudi vodstvo Ljudske kuhinje.

Pokojnica je bila pridna, marljiva žena in skrbna mati. Svojega edinega sina je vzgojila z vso skrbjo. Tudi drugi, ki so blago pokojnico poznali, žalujejo za njo. Gosp. Ignaciju Brandstätterju in vsem drugim svojemc naše najiskrenejše sožalje ob bridki izgubi.

Pogreb blagopokojne Lenčke Brandstätterjeve bo v nedeljo ob 3 popoldne izpred mrtvašnice splošno bolnišnice. Naj ji večni Bog podeli v nebeskem kraljestvu plačilo za vsa njena dobra dela na zemlji! Naj ji sveti Večna luč!

Krožni avtomobilski izlet „Krke“

Okoli 200 priglasec.

Ljubljana, 14. julija.

Prijave za avtomobilski krožni izlet »Krke« na Dolenjsko v nedeljo 16. t. m. se sprejemajo samo še do danes popoldne. Odhod avtomobilske kolone je točno ob 6 zjutraj izpred Mestnega doma. Izletniki se naj zato zbero pred Mestnim domom najpozneje ob tričetrt na 6.

Izlet se bo vršil ob vsakem vremenu. Kdor se izleta ne udeleži, mu bo denar zapadel, ker ima »Krka« avtomobile naročene in jih mora plačati. Izletniki naj vzamejo s seboj kopalne obleke, ker se bodo ob lepem vremenu kopali v Krki v Žužemberku.

Za izlet se je prijavilo nepričakovano visoko število izletnikov — za 6 velikih avtobusov, tako da pohiti jutri na Dolenjsko skupaj okoli 200 ljudi, če vpoštejemo še zasebne avtomobile, ki se jih je več prijavilo. Ta »Krkin« uspeh je tem večji, če pomislimo, da ni bilo za izlete Zveze za tujski promet na Dolenjsko skoraj nobenega odziva.

Nepričakovano visoko število izletnikov povzroča aglnemu odboru »Krke« mnogo skrbi, ker je zelo težko dobiti avtomobile s sedeži naprej. Odbor »Krke« apelira posebno na Dolenjce, naj v nedeljo delajo izlete samo v kraje ob progi krožnega izleta. Eventualne proste avtomobile pa naj telefonično sporoče na naslov predsednika »Krke« dr. Milana Perka, Moste, telefon 3262.

»Krka« hoče ustreči vsem številnim prijateljem Dolenjske. Vsi naj poneso z Dolenjske najlepše vtise in vsi naj poagilirajo med znanci in prijatelji, da bo drugi krožni avtomobilski izlet na progi Ljubljana—Novo mesto—Št. Jernej—Kostanjevica—Krnko—Boštanj—Mokronog—Mirna—Trebnie—Ljubljana še mnogo impozantnejši. Vrši pa se bo ta izlet za trgatev.

Kakor izvemo, bo ves krožni avtomobilski izlet filman, na kar zlasti opozarjamo prebivalstvo v krajih, skozi katere bo hitela avtokolona.

★

Velika izbira damskih bluz, od priprostitih do najfinjših, svilenih, modna in sportna krila pri F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Zobni zdravnik

Dr. Srečko Puher

Gregorčeva ulica 32

ne ordinira do 15. avgusta.

Gospodinjke pomočnice vabimo na večerni tečaj, ki ga priredi Mestna plinarina v prostorih kuhinje Kraljeve Marije. V tečaju se bodo naučile, kako je treba s plinom pravilno ravnati in kako je treba štediti z njim. Zato pripravljamo gospodinjкам, da pošljejo svoje pomočnice v ta tečaj. Prijave pošljite na Mestno plinarino najkasneje do ponedeljka 17. t. m., ker se prične tečaj že naslednji dan in je število udeležencev omejeno na 15.

Mnogi so svoje na morje poslali, Vi pa kar sami doma ste ostali. Prav je! Le čuvajte dom in Ljubljano, k Slamiču pa pojdite na prehrano!

Socialna akcija T. K. D. Atene. Vpoštejvač denarno krizo vseh slojev je sklenil odbor T. K. D. Atene odpreti svoje igrišče v letošnji sezoni brezplačno. Igrišče v Tivoliju je dostopno otrokom od 5.—10. leta, ki se prijavijo v soboto od 9.—11 ali od 16.—18 na igrišču Atene v Tivoliju. Prijava je potrebna, ker morajo Atene zaradi majhnega prostora sprejeti le omejeno število otrok. Nadzorstvo na igrišču bodo vodile gospodinjke, ki se pripravljajo za poklic zaščitnih sester. Na razpolago jih je stavil šef-primarij dr. Dragaž z željo, da pomaga sonca in zraka željni deci. Igrišče je odprto vsem slojem, predvsem tistim, ki ne zmorejo sred-

stev, da bi poslali svoje otroke na počitnice ali v kolonije. Odprtje bo v ponedeljek, 17. t. m. ob 9. uri. Odprto bo igrišče julija in avgusta, vsak dan od 9.—12 in od 15.—19. Zaradi reda in discipline bo vstop na igrišče dovoljen le pravočasno prijavljenim otrokom.

Pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 16. t. m. letni celodnevni izlet v Kamniško Bistrico. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 5.50 zjutraj, povratek ob 21.51. Zberemo se v zadnjem kupeju kamniškega vlaka (polovična vožnja s turistom). Za vozovnico in hrano skrbi vsak sam. (Vozovnico si lahko preskrbite že danes.) Ob 10. maša v bistriški kapelici. Vabljeni vsi člani zbora, družinski člani dobrodošli. — Odbor.

Na cesti poveljen. Predsnočnim je neznan avto povozil v Gradišču 24letnega pekoveškega pomočnika Antona Albrehta, stanujočega v Gradišču. Albrecht je k sreči dobil po telesu lažje poškodbe. Zdravi se v bolnišnici.

Esperantisti! Sklopično predavanje Kola Ajayi bo v torek ob 20.30 v dvorani hotela Metropol in ne danes.

Nočno službo imata lekarni: Dr. Piccoli, Dunajska c. 6, in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.



1900letnica Odrešenja

Biserna sv. maša nadškofa Jegliča



Prihod jubilanta, nadškofa dr. A. B. Jegliča v soboto 29. julija obeta biti pravi trijumf. Vse župnije od meje naše škofije pa do Ljubljane naravnost tekmujejo, kako bi ljubljene nadškofa bolj slovesno sprejele. Ta triumfalni pohod bo imel svoj zaključek pred ljubljansko stolnico, kjer bo slovesen sprejem jubilanta, ki bo nato v stolnici podelil sv. blagoslov.

Za koncert Pevske zveze, ki bo v soboto, dne 29. julija zvečer v veliki dvorani hotela Union, vlada že sedaj veliko zanimanje. Koncerta se udeležijo v krogu drugih cerkvenih dostojanstvenikov tudi prevz. jubilar. Na koncertu bo nastopil zbor pevovodij. Tudi koroški slovenski pevci so ponudili svoje sodelovanje. Preskrbite si pravočasno vstopnice za koncert. Računati je namreč treba s tem, da bo dvorana že v predprodaji popolnoma oddana.

Na mnoga vprašanja sporočamo, da lahko dobite jubilejne znake in izkaznice za svečanosti na

Stadionu pri župnih uradih, oziroma tam, kjer ste svojo udeležbo prijavili. V Ljubljani prodajajo znake in izkaznice sledeče: Jugoslovanska knjigarna Pred škofijo, Nova založba na Kongresnem trgu, Prodajalna Ničman v Kopitarjevi ulici in Vera Remčeva na Poljanski cesti.

Na Stadionu bo na razpolago tudi okrog tisoč preprostih sedežev, predvsem za starejše in bolehnice udeležence. Pravico do sedežev bodo imeli udeleženci le s posebnimi vstopnicami po 10 Din, ki jih že sedaj lahko rezervirajo pri pripravljalnem odboru.

Ponovno poudarjamo, da brez znaka in izkaznice ne bo mogel nihče na Stadion. Če morajo znak in izkaznico imeti vsi oni, ki bodo prišli od daleč in bodo žrtvovali mnogo truda in denarja, morajo biti tudi okoliščani toliko poštenjaki, da odštejejo ta neznatni prispevek, ki bo edino kritje stroškov, ki jih povzročajo priprave.

Ostale vesti

— Jugoslovanskim izseljencem iz Holandije in Belgije, ki so prispeli 7. julija v Jugoslavijo, sporočamo, da je min. prometa z odlokom br. 14.328 z dne 10. julija l. l. odobrilo vsem izseljencem četirinsko vožnjo na progih dravske banovine. Pri nakupu vožne karte se je treba legitimirati z izkaznico, podpisano od kr. konzulata v Heerlenu, ki so jo prejeli izseljenci izletniki od podpisane. V slučaju, da kdo nima izkaznice, naj piše na slovo: Drago Obržan, izseljeniški duhovnik, Zidani most.

— Romanje k svetinjam Slomškove mladosti 17. t. m., obeta, sodeč po sporedu in pripravah, postati veličastna manifestacija Marjanih in Slomškovih častilcev. Otroci v spremstvu odraslih prispejo po železnici, na vozovih in peš najprej na Završe pod okrilje Matere dobrega sveta. Katehete posebno vleče recitirana sv. maša iz Pečjakevega molitvenika »Pri Jezusu«. Med pevanjem se bo podala nato karavana med plodnimi njivami, mehkiimi tratami skozi zelene šume na Slom. Od tam bomo sledili Slomšku pastirju, strežniku in šolarju k Sv. Ožbaltu, ki kraljuje nad ponkovskim žitnim poljem in slednjič k župni cerkvi na Ponkvi. Hladili si bomo razgrte živce v senci Slomškovega oreha, kjer bodo bistre glave tekmoval v deklariranju in petju. Na veselo in številno svidenje!

STAREJŠIM OSEBAM ZAGRENUJEJO STARE DNI REVMATISME BOLEČINE.

Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža. Za masažo je »ALGA«. Masaža z »ALGO« Vas krepi in osvaja.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—

— 4. obletnica stolpa na Boču. Planinci, ki so sprostili pred štiri leti misel postaviti razgledni stolp na visokem Boču, gotovo niti slutili niso, kako bodo s tem povzdignili planinstvo v območju Boča. Prej je bočka kupola samevala. Le malokdo se je povslel na zaraščen vrh. Slovela je radi divnega razgleda Donačka gora, njegova sestra. Zdaj pa je obratno. Obisk Boča radi stolpa je najmanj posloferjen, desetkrat številnejši od donačkega. Lani je bila na stolpu štiriletna Drofenik Emilija s Plata, dozdaj menda najmlajša planinka. Pa saj si ne moreš misliti spretnostnega agitatorja za poset Boča, ko je 16 m visok stolp, ki kraljuje na vrhu in vabi v daljavo 20—30 km dolince na strne vrhe. Prihodnjo nedeljo bo oživel bočki masiv, ker bo prošenje pri Sv. Marjeti in proslava štiriletnice pri Sv. Miklavžu, kjer bo ob 11 maševal oče štajerskih planincev G. Čilenšek.

— Promenadni koncert na Ježici. V nedeljo, dne 16. julija popoldne bo na Ježici, na lepem in prostornem kopališču gospoda Antona Stirna prvi promenadni koncert. Svira godba »Zarja pod vodstvom kapelnika g. Franceta Dolinarja.

— Tekmovanje jugoslovanskih harmonikarjev. Od 2. do 11. septembra t. l. priredi Ljubljanski vselesoj svojo letošnjo jesensko prireditve »Ljubljana v jeseni«. V okviru te prireditve se vrši dne 8. septembra veliko nagradno tekmovalje jugoslovanskih harmonikarjev, ki se ga zmore udeležiti vsak igralec na harmoniko iz Jugoslavije. Za dobre igralce so predvidene lepe na-

Kulturni obzornik

Knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarnice

Iv. Preglja Izbrani spisi VIII.

Načrt zbirke domačih pisateljev v založbi Jugoslovanske knjigarnice obsega letos tri naše klasične pisatelje: Ivana Preglja, Franceta Levstika in Ivana Erjavca. Med tem ko bo prinesel novi zvezek Levstikovega Zbranega dela, ki izide v najkrajšem času, razen ponatisov precejšnje vrste že neobjavljenih kritičnih spisov tega našega po Prešernu najbolj rododnega duha — pa pričujoči VIII. zvezek izbranih spisov Ivana Preglja vsebuje dvojce, deloma spremenjenih spisov iz Doma in sveta, namreč »Simona iz Praše in »Ušehli vrelci«.

Obe deli spadata med najzanimivejše ter po snovi in obliki najbolj originalne Pregljeve spise. »Simon iz Praše« je izšel prvič kot »Simonec« v Dom in svetu leta 1924. Ta spis, ki ga pisatelj sam imenuje poem, se razlikuje od tradicionalnih zasnov novele in povesti in zavzema tako posebno mesto ne samo v vrsti Pregljevih pripovednih del, marveč je nekaj edinstvenega v vsej naši književnosti. Nihče izmed naših živčnih pisateljev ni motivno in stilno tako iznajdljiv. Za to je dokaz zlasti tudi pričujoče delo, v katerem nam je pisatelj skušal umetniško osvetliti osebo in duhovnost Simona iz Praše, pesnika Lorkskega polja in intimne tragične melanholije — Simona Jenka. Tragična podoba pesnikovega zunanega in notranjega življenja je osrednje jedro Pregljeve umetniške zamisli, ki pa mu podobno kot Zupančičeva »Manom Josipa Murna-Aleksandrova« reže iz individualne v splošno simbolično podobo pesnika in njegove usode. A to podobo dopolnjujeta pokrajinski okvir in časovno ozadje. Toda če hočemo biti Preglju pravični, moramo na to njegovo prizadevanje za psihološko in sociološko smiselnost njegovega literarnega predmeta gledati le z umetnostnega, ne pa morebiti zgodovinskega vidika.



TOGAL

zdravi revmatizem

to izjavlja tu zgoraj naslikanih šest naših znanih ljudi po uporabi Togal tablet. Med drugim nam pišejo: »Uporabljaj sem Togal tablete. Rezultat je stvarno presenetljiv. Trpel sem na revmatizmu, pa nis bil mogel ne korakati ne poklekati. Po uporabi nekoliko škatlic Togala so bolečine popolnoma ponehale.«

Togal tablete vplivajo koristno na cirkulacijo krvi in preprečijo usedline srčne kislne. Preko 1000 zdravnikov priporoča v uradno uveljavljenih ocenah uporabo Togal tablet proti revmatizmu, protinu, išiasu, hripi in boleznim zaradi prehlada. Togal tablete zmerno užite, so neškodljive za želodec in ostale organe. Vprašajte svojega zdravnika!

Togal tablete se dobe v vseh lekarnah.

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdravlja S. br. 14580 od 19. avgusta 1932.

Ptuj

Naplavljene vtopljence. Pri Zlatoličju je naplavila Drava truplo nepoznanega moškega, ki je ležalo že več mesecev v vodi. Truplo je že v popolnem razpadu, manjkajo mu že roke in noge, ki so odpadle. Na lobanji je spoznati vdrtina, iz česar je mogoče sklepati, da je utopljenec umrl nasilne smrti. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri St. Janžu na Dravskem polju. Vtopljenčeva identiteta se še ni ugotovila.

Požari brez prestanka. Opoldne je nenadoma začelo goreti gospodarsko poslopje posestnice Elizabete Firbasove v Strmci v občini Trnovski vrh. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal, se je zahvaliti požrtvovalnosti sosedov, ki so rešili tudi pohištvo, posteljnino in obleko. Škoda znaša preko 10.000 dinarjev in je le deloma krita z zavarovalnico. Vzrok požara še ni dognan. — V pozni nočni uri pa so objeli plameni viničarijo v Braslovcih, občina Polensak, last posestnika Alojzija Raša. Ko je začelo goreti je bila viničarka Kmetec že v trdnem spanju, tako da si je jedva rešila življenje, dočim je vse ostalo pogorelo do tal. Škoda znaša okoli 8000 dinarjev. Ogenj je podtaknila zlobna roka.

Trbovlje

I. velika tombola Zadrage »Počitniški dom« v Trbovljah, se vrši neprekinjeno v nedeljo, dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne na dvorišču Delavškega doma v Trbovljah. Glavni dobitki so: Din 5000 v blagu ali denarju, kompletna spalnica, moško dvokolo, otomana, 2 vreči fine moke, šivalno stroj itd. Vseh dobitkov bo nad 400 v skupni vrednosti Din 45.000. Pred in po tomboli koncert trboveljske delavske godbe. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo »Počitniškega doma« na Mrzlici, za mladino, priporočamo, da kupujete srečke, ki so po Din 3. Pridite vsi!

Cesto že gradijo. Cesto v Savinjsko dolino so zopet pričeli nadaljevati in sicer z vrha proti St. Pavlu — zaposlenih je v vsem okoli 500 mladih fantov, ki so bili do zdaj brezposelni. Nova cesta bo dolga 6 km in se ne naslanja na staro, ampak je popolnoma na novo izpeljana. Vse dela vodi inž. Porenta od banevine. Na trboveljski strani pa okrajni cestni odbor širi ovinke, znani dvojni ovinek na »Mihčevi rajdi« bodo popolnoma na novo izpeljali in preložili, da se bo lažje vozilo. Cestni odbor ima tudi v načrtu in proračunu preložitve ceste mimo Spavca do stare občine, z izvršitvijo tega načrta pa se zaenkrat še odlašajo.

V protest proti pisanju »Jutra« o trboveljskih dogodkih in gospodarskih zadevah je zadnje dni 120 naročnikov odpovedalo »Jutra«. Solska kuhinja se je otvorila oz. povečala za preskrbo hrane 600 otrokom. Že dosedaj je dobivalo kosilo okoli 200 otrok, zanaprej pa jih bo prejemale v Trbovljah 450 in v Hrastniku 150. Delavski zaupniki pa imajo nalogo, da določijo najpotrebnejše.

Novo mesto

Prostovoljno gasilno društvo v Novem mestu priredi v nedeljo, dne 6. avgusta 1933 svojo veselico. Tovaršica, kakor tudi druga društva v Novem mestu in okolici se naprošajo, da ta dan opuste svoje prireditve.

Školja Loka

Kakor smo slišali, odvarja v nedeljo Matevž Ziberl, lastnik priljubljene gostilne »Pepevnjak« na Spodnjem trgu, novo verando za goste. Otvoritev bo spremljala domača godba in pevci. Za domačine in izetnike, ki jih bo pot pripeljala mimo, vsekakor najlepša prilika, da v vselem razpoloženju prežive nedeljski popoldan, zlasti še, ker je Matevž pripravil poleg dobre kapljice tudi okusne domače klobase.

Včeraj je prišlo okrog 70 dijakov na stalno kolonijo Ferjalega Šaveza. Nastanili so se v stari (moški) in novi šoli (ženske).

Ne zgodovinska objektivna resničnost, marveč subjektivna estetska resničnost, ki nam ne znanstveno, pač pa intuitivno odkriva v dušo in v lepoto naše pokrajine, našega človeka, naše duhovne zgodovine — je smisel in namen ne samo tega Pregljevega pesniškega teksta. Ni pa mogoče zanikati, da so te vrste njegovi spisi včasih pravo razkošje — Šmonca nedvomno — zlasti za tistega, ki pozna našo duhovno preteklost. Pesem pokrajine, čar folklora in njene preproste globoke mistike, lepota erotične sanje in skrivnosti, melanholija človekovega romanstva na zemlji in nekdanj časa s svojimi ljudmi, gledan iz perspektive ljubezni do vsega našega: vse to so poetične lepote »Simona iz Praše« poleg svojstvenosti stilizirane gradnje, ki se razodeva v šesterostopno ubranih poglavjih. (Njegove polje, Gostosevi, Njegove pomladi, Meglica, V njegovem Kranju, Njegova skrivnost.)

Tudi »Ušehli vrelci« so ponatis iz Dom in sveta (l. 1929). Značilna za spis je njegova snovna sodobnost, značilna zlasti za pisatelja, o katerem vemo, da ljubi pred vsem zgodovinske motive in snovi, tudi tedaj, ko so mu ti motivi za simbolično podobo občečloveške in torej tudi sodobne problematike (n. pr. Plebanus Joannes, Bogovec Jernej itd.). »Ušehli vrelci« pa posegajo v slovensko sodobnost naravnost, brez umetniške distance, tako da kraj in ljudje nosijo svoje pravo osebno ime (sodobna literarna in kulturna Ljubljana). Junaški spisa je sodobni slovenski pisatelj Zornik, čigar osebni boji in kulturna opazovanja in razmišljanja so v glavnem vsebina tega »vsebinskega in miselnega fragmenta« (Pregelj v opombah). Kar zadeva gradnjo, so tudi »Ušehli vrelci« razdeljeni na poglavja, ki pa s svojimi naslovi (»Zvezda Pelin«, »Kje pa boli?«, Maksima iz mrte legende, »Ali blagovestnik ali pa morda zvodnik?«, »Kar čuti, kar hoče dom . . .«, V operi, »O besedi, ki ne bo prešla, Psyche, »Rodil sem se«) kažejo bolj v idejni povdarek, nego moremo v njih videti dele epične celote. Epika zasnovana se pri tem delu vobče umika fragmentarni gradnji, prav tako pa prevladujejo nad pripovednimi tudi miselne prvne, tako da je tudi oblikovno težje delo v miselnostavljanih vprašanjih in odgovorih. Vendarle pa

je tudi ta v pretežni meri razmišljajoča povest svojstvena podoba Pregljevega pisateljstva in bravec najde v njej ne le mnogo za avtorja osebno pomembnih nazorov, marveč tudi vrsto splošno veljavnih opazovanj sodobnega kulturnega slovstva.

France Vodnik.

★

Narodna umetnost. Komisar berlinske Nar. galerije, prof. Schardt je predaval te dni o temi »Kaj je nemška umetnost«. Poleg stavkov, da »ima sleherni umetnik dolžnost ustvarjati lepoto za svoj narod, zakaj mednarodne lepote niso ter« da mora biti umetnik simbolični slikar svojega naroda, je dokazoval po vseh dobah slikarskega razvoja, počeni od bronzaste dobe, da ima nordijski človek povsem svojo noto upodabljanja, bistveno različno od južnjaskih narodov. Nordijec se v nasprotju z italijanskim umetnikom v svojih najbogatejših letih ni loteval naturalističnih predmetov, marveč je vse bolj tonil v neskončnost, iracionalnost sveta. Seveda so se v posameznih dobah opajali nemški umetniki od italijanskih, toda danes: »Nič nimamo proti italijansko-rimski umetnosti, ki je čudovita. Toda obrnimo se proti potujenju naše nordijske umetnosti s strani romanskega umetniškega pojmovanja . . .«

Zagrebske »Novosti« poročajo o velikih uspehih slovenskega tenorja Ada Dariana (ki se je trenutno mudil v Zagrebu pri svojih sorodnikih) v inozemstvu, kjer ga zlasti nemški kritiki stavijo nad samega Tauberja. Poleg raznih nemških mest se zanima vanj tudi tonfilmsko podjetje Ufa.

Ivan Vuk: »V znamenju Halleyeve repatic«. Iz najdenih zapiskov vojnega ujetnika. Ilustriral Ljubivoj Ravnikar. — Motiv aestre Gabrijele je Vuk že v črtici porabil, zdaj je priključil temu motivu še ostala doživljaja vojne, zlasti pa ruskega ujetništva. Od tej knjigice moremo reči le to: Vojni motivi morajo biti danes, ko so nam napisali globoke knjige Barbusse, Remarque itd., zajeti silneje ali vsaj tako, sicer gredo mimo človeka.

Prejeli smo: Krog, zbornik umetnosti in razprav. Ljubljana, 1933. Uredil Rajko Ložar.

V nedeljo 16. julija ob pol 15. uri tekma plavalnega podsaveza iz Ljubljane na novo otvorenem kopališču v Radovljici. Nastopijo prvaki v plavanju in skokih.

Lombarjeva težka pot v Maribor

Ljubljana, 14. julija.

Lombar je davi nastopil težko pot v Maribor. Včeraj popoldne je se sprejel v kazniški pisarni sorodnike: brata, sestro in ženo, od katerih je vzel pristožno slovo. Težko mu je bilo in videti je bilo, da trpi Lombar hude duševne muke. Poznaje so Lombarju naznanili, da bo zgodaj jutraj odpravljen v mariborsko kaznilnico in da naj se primerno pripravi za pot. Jože Lombar je postal pri tej objavi zelo vznemirljen in razburjen vzkliknil: »Od tu ne grem nikamor! Pokličite g. predsednika! Vsi so mu polajsevavali, da ne morejo nižesar ukreniti, ker sodba je sodba in to še končnoveljavna, proti kateri nima nobenega pravnega leka. Po daljšem premišljevanju se je vdal v svojo usodo. Noč je mirno prespal. Zgodaj je vstal. Zametal je jetniško obleko, ki jo je doslej nosil, s svojo civilno, ki jo je nosil na dan razprave in obsodbe 9. marca letos.

Ob 4.30 sta vstopila v kaznilnico dva orožnika, ki sta dobila ukaz za eskortiranje Lombarja v Maribor. Kmalu po 5 so poklicali Lombarja v pisarno. Opravljene so bile običajne formalnosti. Orožnika sta dobila razne potne dokumente. Poveljnik eskorte je nato stopil k Lombarju in ga vljudno pozval: »Lombar! Ukaz imava vas odpraviti v Maribor. Glejte, da se med vožnjo mirno in dostojno obnašate. To je za vas boljše in nama olajšate službo.« Lombar je po kratkem molku odvrnil: »Dobro! Bom miren!« Orožnika sta nato Lombarja na rokah vklepila, a vsak je vzel v roke še posebno verižico. Ko so ga vklepali, se je Lombarju, ki je bil drugače navajen vseh duševnih katastrof, oko zarisalo. Pač je potekla solza po zlati svobodi. Orožnika sta nato z Lombarjem v sredi odkorakala na kolodvor. Prvi jutranji mariborski potniški vlak ob 6.31 jih je odpeljal proti Mariboru, kamor so prispeli ob 9.15 popoldne. Lombar je bil ves čas tih in miren. Eskorta se je popoldne vrnila v Ljubljano.

Koledar

Sobota, 15. julija: Henrik I., kralj; Vladimir, kralj; Balduin, spoznavalec.

Novi grobovi

† Anton Preskar. V visoki starosti 84 let je umrl v Ljubljani ugledni koroški mojster, trgovec z manufakture in posestnik g. Anton Preskar. Pokopali so ga včeraj popoldne. Blag mu spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je včeraj mirno v Gospodu zapala gospa Ivana Pogačar roj. Dolene, stara 77 let. Pogreb bo v nedeljo ob 5 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je včeraj po dolgi bolezni za vedno zatislil svoje oči g. Ferdinand Rošker, trgovski sodnik. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 5. Naj mu svetli večna luč! Zaljubljeni materi naše iskreno sožalje!

— Pri težkočah v želodcu in črevih, pomanjkanju slasti, lenivem odvajanju, napenjanju, gorečici, pehanju, tesnobe, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzroči 1 do 2 čaši naravne »Franz-Josef« grenčice temeljito čiščenje prebavil. Izjave bolnišnic dokazujejo, da »Franz-Josef« vodo radi jemlje celo težko bolni, in da se dosežejo z njo veliki uspehi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Osebnosti

— Poročila sta se dne 12. julija 1933 v nadžupni cerkvi v Kamniku g. Matej Škerjanc, trgovec v Mostah pri Kamniku in gospodična Ivanka Bergant, trg. sodelnica iz Podgorja pri Kamniku. Zavedni krščanski par je poročil g. stolni kanonik dr. Kimovec. Novoročencema naše iskrene čestitke!

— Izpit so napravili za čin rezervnega inženjskega podporočnika in inženjski dijaški četi s odličnim uspehom Franjo Stern, Jaroslav Sigur, Stanislav Pirc, Dragotin Stein, Boris Tudor, Josip Sirek, Alojz Gregorič, Konstantin Jurkovič, Karol Slokan, Božidar Šatava, Matej Kleindinst, Karol Kunovar in Teodor Tepeš; s prav dobrim uspehom Milan Keliš, Josip Jošt, Stanko Skok, Franc Rozman, Dragotin Jurak, Julij Gspan, Krsto Lončarič, Slavoj Jenko, Viktor Miler-Petrič, Josip Ribarič, Viljem Berger, Sigfrid Fridrich, Zvonimir Vogrinec, Henrik Sebaher, Tullius Budan, Ivan Rukavina, Rudolf Arh, Rudolf Podgornik, Franc Jenko, Ferdinand Kralj, Josip Odhazel, Emil Stalovski, Jožef Urh in Teodor Pik ter z dobrim uspehom Leon Guzelj, Friderik Jordan, Slavko Vanderer, Josip Pavčič, August Cimperman, Borislav Bobar, Rudolf Hak, Karol Vojnicki, Vladimir Ravnikar in Josip Bozner.

Narod, ki izumira

Beg v mesto in bela kuga ga ugonabljata

O Škotih pripovedujejo, da so čuden narod, da so skopuhi, trdi itd. Seveda svet splošno pretirava, ko sodi o značaju in o navadah škotskega ljudstva, ker črpa poročila večinoma samo iz angleških virov. Ta poročila niso vselej objektivna, ker je bil London vselej nasprotnik Škotske. Veliki Angleži so pa tudi bili objektivni. Tako je n. pr. dobri Dickens, ki je imel toliko smisla za razumevanje svojega bližnjega, zapisal, da se bo vse življenje spominjal Edinburga s hvaležnostjo in da bo vselej ljubil gore, hiše in tudi kamenje škotskih cest. Wilfred Whitte je tudi zapisal, da je Edinburg spomenik in zibelka velikega naroda. Zanj ni Edinburg grob umrle preteklosti, temveč samo ječa nemirnega duha.

Škot je trden, vztrajen in ljubi svojo revno zemljo; o tem narodu gre glas, da se lahko navduši in vname samo, kakor se vedo navdušiti keltska

Edinburga in Dundeeja. Ta izmenjava dveh narodov se vrši, kakor ugotavlja Thomson, izredno naglo. Zgodovina podobne izmenjave ne pozna, ako izvajamo vdore barbarov v kulturne dežele. V zadnjih 60 letih je priseljevanje Ircev v Škotsko popolnoma izpremenilo lice dežele. Irce so Škoti tuj narod. To so ljudje druge narave in kot katoličani škotskim protestantom tuji. Na vsakih pet novorojencev je v Škotski danes že po en Irec, t. j. katoličan. V Glasgowu je 28 odstotkov Ircev. Škotska, ki šteje 4.880.000 ljudi, ima že 650.000 Ircev.

Druga bolezen, ki razjeda Škote, je »bela kuga«, to je prostovoljno omejevanje rojstev. Katoliški škof Škotske je izdal posebno pastirsko pismo, v katerem kaže svojim sorojakom na Irce, češ, naj si vzamejo Irce za zgled katoliškega življenja, irska družina je še družina otrok. Protestantska Škotska se je že itak obsodila na smrt sama, ker noče več rediti otrok.

Kar posebno vznemirja škotske domoljube, je to, da ne zapuša gorskih krajev in manjših me-



Škoti pozdravljajo nekega visokega gosta, ki je prišel k njim na obisk

plemena. Poloti se ga prav tako strast in obup, nato zopet melanholija, veselje in zopet žalost. Škoti so zelo verni in se v tem pogledu zelo razlikujejo od pristnih Angležev.

Toda v zadnjih letih so se jele tudi škotskega naroda lotevati iste bolezni kakor drugih narodov. Škoti vedno bolj zapuščajo svoje gore in se selijo v nižavo, v industrijska središča. Malcolm Thomson je nedavno priobčil znamenito knjigo o bodočnosti škotskega naroda. Pisatelj je sam Škot, nikakega dvoma torej ni, da bi knjiga ne bila resnična. Thomson je zapisal strašne besede: Škotski narod izumira. Najhuja bolezen, ki ga biča, je izseljevanje. Vsako leto zapusti na tisoče Škotov svoje gore in se poda ali nižje na Angleško, ali pa čez Ocean v Ameriko. Škoti se lahko še vedno sodbodno vselijo v Ameriko. Na drugi strani pa Irce prodirajo v Škotsko. Poplavili so že industrijska mesta, kakor Glasgow in rodovitna polja okoli

stec samo priprostejše prebivalstvo temveč da se od tam selijo na Angleško in v Združene države tudi srednji stanovi. Nova mesta zasedajo tu pa tam Angleži, večina pa ostane nezasedena. Radi silnega navala na industrijska središča in na mesta sploh, je nastala v predmestjih strahovita beda. Ljudje, ki so zapustili svoje gorske domove in svoje koče v upanju po lažjem življenju, so postali brezdomci, ki iščejo stanovanje in hrano v zamazanih in nehygieničnih predmestjih. Thomson celo pravi, da je razlika med pravim angleškim delavcem in Škotom, ki živi v teh predmestjih takšna kakor med Evropeci, ki so se naselili na Kitajskem, in kulijem.

V 30 letih je zapustilo Škotsko okoli milijon ljudi. Če pojde to tako naprej, bo škotski narod tekom enega stoletja popolnoma zamrl. Le v gorah bo tu pa tam kak pastir pasel še svoje ovce.

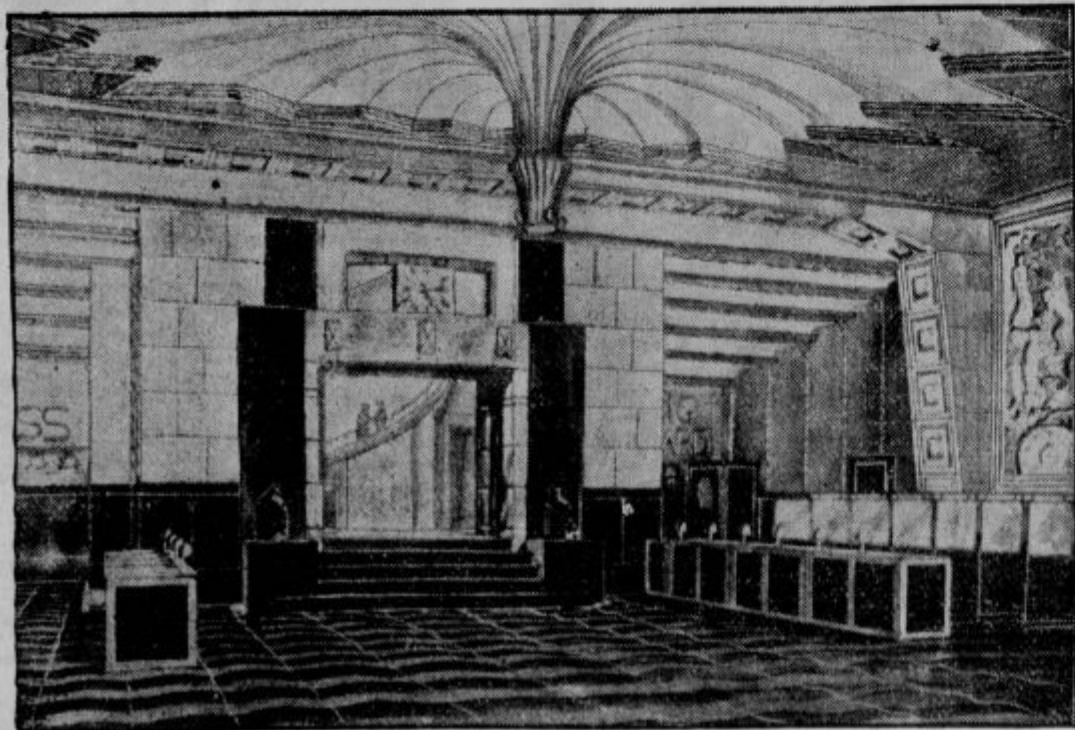
Slikanje živcev

Ko so bili odkriti Roentgenovi žarki, so kazali kirurgu samo okostje in postranske predmete (n. pr. krogle pri ranjencu) katerih senco je ujela fotografska plošča. Pozneje je napredovala tehnika toliko, da je omogočila posnetke posameznih duplin in organov. Zadnje besedo na tem področju je pomenilo slikanje krvnega ožilja. Zdaj je omogočil japonski fiziolog dr. Saito, ki dela na dunajski univerzi, tudi opazovanje živcev in mezgovnih lasnic. Izumil je posebno radioaktivno tekočino za injekcije, ki prepoji mišičevje in omogočil posnetek popolnoma razločne Roentgenove slike z žarki X. Novo odkritje je velikega pomena za zdravnike, ki bodo opazovali razvoj živčnih bolezni.

Rudniki so izčrpani

Kongres nemških tehnikov v Darmstadtu je razpravljal o stanju svetovne produkcije železa in pretečnem izčrpanju rudnikov. Geologija zatrjuje sicer, da tvori z nikljem pomešano železo vse jedro zemeljske oble. Te zaloge so neizčrpne. A človeštvo ni v stanju izkoristiti teh zalog, ki so zakopane v globini 15 km. Med tem šteje gorenja plast zemlje samo do 5 odstotkov železa, in marsikatero v srednjem veku poznano ležišče je zdaj davno opuščeno, ker je izrabljeno. Tudi železo ne traja neskončno. Ugotovljeno je, da potrebuje človeštvo vsakih sto let popolnoma novo zalogo železnih izdelkov namesto obrabljene stare. Med tem zahteva tehnika vedno več železa. Glavna naloga naše dobe je oblikovanje novih trpežnih železnih spojin predvsem novih vrst jekla.

Steklena palača angleškega lista



Citatinica v novem poslopu velikega londonskega dnevnika »Daily Express«, ki je bila zgrajena iz stekla in stekla. Pravijo, da je to najlepša časopisna palača na svetu

Princezinji si iščeta fanta



Švedska princezinja Ingrid (čisto levo) in holandska prestolna naslednica Julijana (desno) v gostih pri Lady Crosfield (v sredini). Pravijo, da sta obe princezinji prišli na Angleško zato, da si poiščeta fanta, ki bi moral biti seveda iz kraljeve družine

Manifestacije katoliške mladine v Pragi

V času od 1. do 4. julija se je v Pragi na pobudo vseh češkoslovaških škofov vršil shod katoliške mladine. Udeleženci so bili po večini iz Češkoslovaške, in sicer člani mladinske organizacije SKM in člani katoliških telovadnih društev. Nadalje so prispeli odposlanci s Češkoslovaške, kakor tudi odposlanstvo grško-katoliškega obreda iz Podkarpatske Rusije. Grkokatolike je vodil škof Pavel Gojdič. Na dan slovesne službe božje je v katedrali sv. Vida pristopilo k mizi Gospodovi okoli 3000 mladeničev. Grkokatoliki so meli službo božjo posebej. Zvečer je bil v raznih cerkvah blagoslov za mladeniče in dekleta grško-katoliškega obreda. Dne 2. julija se je razvil po praških ulicah sprevod, katerega se je udeležila mladina v ogromnem številu. Bilo je najmanj 6000 mladeničev in deklet. Nato se je na velikem stadionu vršilo glavno zbo-

rovanje, ki se ga je udeležilo okoli 10.000 ljudi. Središče v manifestaciji sta bila govora praškega nadškofa Kasparya in grkokatoliškega škofa Gojdiča. Govorila sta o predmetu: »Kristus, središče življenja, Kristus, središče našega dela.« Na koncu so postavili Najsvetejše na tribuno in mladina je prisegla zvestobo Kristusu in cerkvi. Nadškof je podelil blagoslov, nakar so zapeli papeževo himno. Popoldne so bile narodne veselice, v katerih so nastopali udeleženci v narodnih nošah. Mesto Praga je bilo službeno zastopano. Radio je prenašal glavne dele prireditve. Mnogo udeležencev, ki niso imeli denarja, so prišli v Prago peš na stotine kilometrov daleč. Drugi so prispeli zopet na kolesih. Sklenjeno je bilo, da se podobna manifestacija ponovi čez dve leti, nakar naj bi se potem vršil velik katoliški shod.

Tudi mrtvi prejema podpora

Mesto Antofagasta v Čileju šteje do 36.000 prebivalcev z dojenčki in starci vred. Zato se je čilsko ministrstvo dela hudo začudilo, ko je iz Antofagasta prejelo seznam podpor za brezposelne. To podporo prejema v Antofagasti 41.933 oseb. Prirejena revizija je ugotovila, da točno odgovarja ta številka številu izdanih nakazil. Toda ministrstvo slejkoprej ne ve, kako naj razkrinka »mrtve duše«, ki obremenjujejo državno blagajno. Oblasti so mu sporočile, da imajo premalo osebja za pregledovanje vseh nakazil. Srečno mesto vleče denar naprej.



Nemški lirik Stefan George bo jutri obhajal svojo 65. letnico.

Anglija plača odškodnino za pomočno aretacijo

Nek angleški potnik je potoval k svoji sestri v malo mesto, a komaj se je pojavil na glavnem trgu, ko ga pograbi policajeva krepka roka, ga odvede na stražnico in od tam v zapor. Bil je aretiran, ker je ponaredil neko uradno listino, vsaj kot tak je bil na sumu. Protestiral je in dokazoval, a vse zaman. Drugo jutro so ga odvedli pred sodnika, ki mu je naložil sedem dni kazni. Ko so ga hoteli odvesti v ječo, je dospela brzojavka, da so prijeli pravega ponarejevalca.

Oproščevanja nato ni hotelo biti konca, vendar pa kot praktičen Anglež se samo s tem ni zadovoljil, pač pa je tožil oblast radi pomotne aretacije. Za prestanje »sramote« mu je država plačala 200 funtov.

»Če tvojemu očetu n. pr. posodim 100 Din, Janezek, izprašuje učitelj in mi on objubi, da mi bo vsak mesec vrnil po 20 Din, koliko mi bo dolžan še po treh mesecih?«

»100 Din!«

»Fante! ti pa nimaš pojma o računanju.«

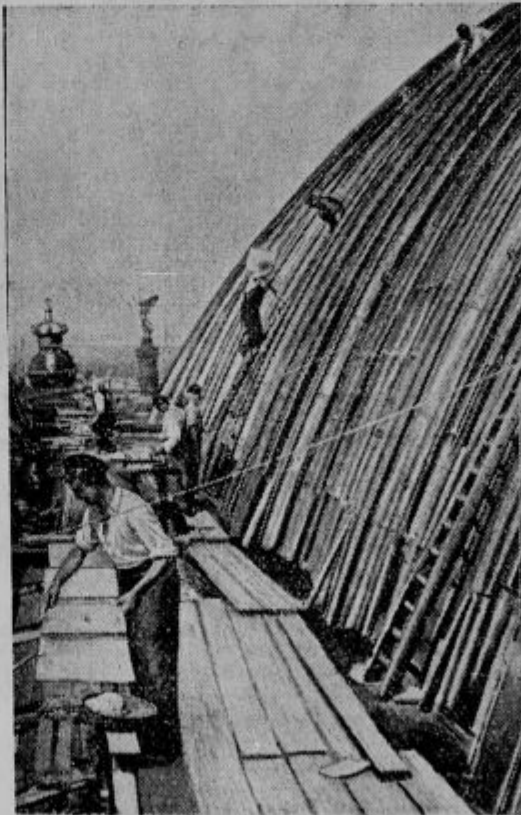
»Gospod učitelj, vi pa nimate pojma o mojem očetu.«



»Mati, ali še ni čas za kosilo?«

»Šele čez pol ure, Janezek.«

Tako — moi želodec torej prebiteva za pol ure.«



Kupolo državnega zbora pokrivajo.

Hitlerjevci najeli požigavca držav. zbora?

Pred izrednim državnim sodiščem v Moabitu se je moral zagovarjati 32 letni mesar Oswald Märkisch, ker je delil letake z netočnimi vestmi o požigu nemškega državnega zbora. Sodišče ga je obsodilo na eno leto ječe. — 30 letni delavec Gustav Jauzik je na česti izrazil mnenje, da so drž. zbor zažgali sami narodni socialisti, zato je bil obsojen na en mesec zapore. — 47 letni delavec Viljem Wollenweber je dejal, da je van der Lühbe zažgal državni zbor sporazumno z narodnimi socialisti.

31 letni ključavničar Karel Teschner je nekomu pripovedoval, da so hitlerjevci v Spandau-u pohabili nekega komunisti, ki so ga prej ustrelili in ga vrgli v vodo. Obsojen je bil na en mesec ječe.

Novo italijansko posojilo

Dne 10. julija t. l. se je začel vpis drugega velikega italijanskega notranjega posojila v znesku 600 milj. lir. Posojilo razpisuje država s posredovanjem Consorzio di Credito per le opere pubbliche. To posojilo namenjava Italija porabiti po sklepu ministrskega sveta za elektrifikacijo železnic. Gre za drugi obrok svote, ki je potrebna za elektrifikacijo. V treh etapah po štiri leta bodo elektrificirali 4.365 km državnih železnic, tako da bodo najkasneje do konca 1944 elektrificirane vse glavne linije, z vključkom dosežanih ca. 20.500 km. Skupni stroški so proračunani na 4.65 milijarde lir. Ta dvajsetletni načrt računa z elektrifikacijo prog: Rim—Florenca, Rim—Napulj, Napulj—Salerno.

Plačilni promet s Francijo

Te dni je »Office de Compensation« organiziral francoski plačilni promet zopet z dvema novima državama: Brazilijo in Ekvadorjem. Skupno obsega sedaj promet s temi državama: Nemčija, Avstrija, Bolgarija, Čile, Kolumbija, Estonija in Letonija. Klirinški sporazum Francije z našo državo velja že od 24. decembra 1932 in kaže po francoskih podatkih (Information) te-le številke: 92.475.472 fr. fr. znašajo vplačila za račun urada v inozemstvu preračunane v franko in 9.285.370 fr. fr. vsote, ki so bile konvertirane in efektivno plačane v Parizu. To je razumljivo z ozirom na našo bilanco s Francijo, ki je zelo pasivna. Skupno je urad dobil vplačanih okoli 400 milj. fr. fr., 288 milj. pa jih je bilo francoskim upnikom efektivno izplačanih.

Bilance in poslovna poročila

Eskontna banka, ki je kot znano pod zaščito čl. 5, objavlja bilanco za 1932, ki je pa preveč sumarična in ne daje dovolj vpogleda v poslovanje (vsi dohodki in izdatki so združeni v eni sami postavki, z odpisi vred v računu izgube). Bilanca izkazuje pri glavnici 10 milj. in fondih 4.1 (4.075) milj. upnikov 45.4 (41.1) milj. V bilanco pa ne spadajo garancije in depoziti. Aktivna sestoj: iz blagajne 0.5 (2.2), nepremičnin 9.1 (9.1), vredn. papirjev 5.7 (6.0) in dolžnikov 44.1 (38.6) in inventarja 0.14 (0.15) milj. Čisti dobiček je izkazan s 254 Din, 1931 0.9 milj. Din. — V njen koncern spada tudi **Tovarna usnja »Beli orao«**, katere računski zaključek za 1932 izkazuje pri glavnici 5 milj. in rezervah 2.56 milj. 2.25 milj. izgube (1931 dobiček 0.08 milj.). — K tem številkam je pripomniti, da je izjavil g. Dragiša Matežič na zadnjem obnem zboru delničarjev Narodne banke 5. marca letos, da je imela Eskontna banka odobrenega kredita 10.5 milj., »Beli orao« pa 7.25 milj. (Op. ur. Vsi upniki tovarne »Beli orao« so izkazani s 10.9 milj. Din, investicije pa s 7.65 milj. Din.

Bosanska industrijska in trgovska banka, Belgrad, izkazuje vlog in upnikov leta 1930. 255.5 milj., leta 1931. 142.05 in lani 98.03 milj. Primerno so se znižala aktivna. Reeskonta je bilo 1932 10.98 (1931 9.64) milj. Čisti dobiček je padel od 2.2 milj. v letu 1930. na 0.5 milj. leta 1931. in lani na 28.452 Din (zaradi prenosa iz 1931). Govori se, da bo banka znižala svojo glavnico od 30 na 7.5 milj. — Banka je last inozemskega kapitala, največ dunajske Niederösterreichische Escomptgesellschaft.

Poročilo o stanju posevkov v drugi polovici meseca junija je izdalo kmetijsko ministrstvo. Iz poročila je posneti, da je v nekaterih banovinah države slabo vreme vplivalo na razvoj rastlinstva. Ocene v naši banovini so naslednje med dobro in zelo dobro: pšenica, ječmen, rž, oves, grahorica, livade, pašniki, deteljišča, slabo — dobro: koruza, fižol, slive, jabolka, orehi, slabo: hmelj in dobro: vse ostale vrste.

Nova kava, Svetovni trg kave je te dni pod vplivom dovozov nove kave v brazilski pristanišča. Da ne bi bila ponudba prevelika in pritisnila cen navzdol, mora vsak producent dati na razpolago vladi 40% pridelka, da ga eventualno uniči. Novi pridelok cenijo na 29—30 milj. vreč (po 60 kilogramov), torej bodo najbrže uničili 12 milj. ton. Vlada bo plačala za vsako uničeno vrečo producentom 30 milreisov. Pri nekaterih producentih je pa proizvajalna cena višja, znaša okoli 40 milr., zanje pomeni cena 30 izgubo. To je mogoče le, ker ima vlada dovolj denarja, tudi drugače se na denarnem trgu položaj izboljšuje.

Veliko skrbi tvori tudi vskladitvenje. Še sedaj je v skladiščih zelo veliko starega blaga, ki ga bo treba sedaj čimprej uničiti.

Na svetovni gospodarski konferenci so Brazilci predlagali splošno redukcijo površine. Poleg tega naj konzumentske države znižajo carine. Cene kave se drže zelo slabo in celo padajo.

Borza

Dne 14. julija 1933.

Denar

V tečajih dolarja ni bilo znatnejših izprememb. Na naših borzah so ostali neizpremenjeni tečaji Curiha in Prage, narasla sta London in Pariz.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8.85, v Zagrebu po 8.775 in v Belgradu 8.75. Grški boni so notirali v Zagrebu 40 do 42 in v Belgradu 40 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2308.18—2319.54, Berlin 1932.91—1933.71, Bruselj 798.02—801.96, Curih 1108.35—1118.85, London 190.53—192.13, Newyork 8941.00—8969.86, Pariz 223.93—225.05, Praga 169.23—170.09, Trst 302.40—304.80.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.661 Din.

Curih. Pariz 20.24, London 17.26, Newyork 359.50, Bruselj 72.05, Milan 27.35, Madrid 43.10, Amsterdam 208.50, Berlin 123.20, Dunaj 72.70 (58.50), Stockholm 89, Oslo 86.75, Kopenhagen 77.10, Praga 15.27, Varšava 57.65, Atene 2.97, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

London. Ob otvoritvi dolar 4.795, kasneje 4.78, — Pariz 85.375. — Zlato unča 124/2, srebro v palicah 18 11/16.

Dinar notira na Dunaju: valuta 8.80, privatno 11.44.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes čvrsta pri majhnih izpremembah tečajev. Promet je oživel in je bilo danes na zagrebški borzi zaključenih 200 kom vojne škode in 100.000 begl. obveznic.

Ljubljana. 7% inv. pos. 43—45, agrarji 26.50 den., vojna škoda 201—204, begl. obv. 33—34, 8% Bler. pos. 34 den., 7% Bler. pos. 32 den., 7% pos. DHB 50 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 43.50 den., agrarji 26.50 bl., vojna škoda 202—204 (205), 9. in 12. 200—205, 6% begl. obv. 33.50—34.50 (33, 33.50, 34.50). — Delnice: Priv. agr. banka 215—218, Sečerača Osjek 145 den., Impex 50 den., Isis 15—25, Trboveljska 140—150 (150, 140).

Torre Anunziata—Gragnano. Meran—Bozen—Trident in nekatere proge v jul. Beneciji in v Piemontu. Lani v oktobru je bilo dovoljenih prvih 1.200 milj. lir, letošnje prvo posojilo 600 milj. lir je bilo prepisano za 550 milj. lir. Emisijski tečaj znaša 453 lir (nominalne 500 lir), obrestna mera pa 4.5%. Poleg tega je v prvih 20 letih določeno, da be izžrebanih obveznic za 1 milijardo lir. Emisijski tečaj je torej 91%, faktični tečaj pa 4.944%. Namen elektrifikacije ital. železnic ima tako gospodarske kot vojaške cilje. Glavni namen je osvoboditi Italijo uvoza inozemskega premoga. Posledice italijanske samovrževalne politike se vidijo deloma v znižanju uvoza premoga za tretjino.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 3800, Priv. agr. banka 216—218, 7% inv. pos. 45—45.50, agrarji 26.50—27.50, vojna škoda 202.50—203.50 (203, 201.50), 10. 202.50 zaklj., 6% begl. obv. 34—34.25 (34.20, 33.50), 8% Bler. pos. 35 bl., 7% Bler. pos. 32—33.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 54.95, Alpine 12.51, Trboveljska 15.25, Rima Murany 27.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je ostal popolnoma neizpremenjen. Cene so ostale iste: Pšenica stara 250, nova dobava prompta 180—185 nakladalna postaja, za ultimo 10 Din več, za avgust 20 Din več.

Ministrski svet je po poročilih iz Belgrada dovolil svoboden izvoz pšenice brez posredovanja Priv. izv. dr. Pač pa sme v Avstrijo in CSR izvažati samo Priv. izv. dr., ker imamo s tema dvema državama preferenčni pogodbi.

Novi Sad. Pšenica vsa po 217.50—235, koruza bač., srem. 73—75, bač. okol. Sombor 74—76, slav., bač. bela, bač. za avgust, bač. ladja Tisa 77—79, ban. 71—73, srem. za avg. par. Indija 77—79, bač. ladja Sava in Begej 76—79, ladja Donava 78—80. Ostalo neizpremenjeno. Tendence slaba. Promet: 36 vagonov.

Sombor. Pšenica ban. in ban. potiska 217.50—220, bač., gorbač., srem., slav., bač. potiska 220—222.50, koruza bač. žel. prompt 72—74, bač. za avgust 75—77, bač. bela 74—76, bač. ladja Donava in Tisa 79—80. Ostalo neizpremenjeno. Tendence slaba. Promet: 40 vagonov.

Budimpešta. Tendence slaba, za rž in koruzo prijazna. Promet živahen. Pšenica okt. 11.35—11.51, zaklj. 11.42—11.43, marec 12.56—12.70, zaklj. 12.61—12.62, rž okt. 7.50—7.76, zaklj. 7.72—7.73, marec 8.55—8.77, zaklj. 8.77—8.78, koruza julij. 8.58—8.60, zaklj. 8.53—8.55, avgust 8.55—8.60, zaklj. 8.60—8.61, sept. 8.70—8.73, zaklj. 8.71—8.73, maj 8.83—8.98, zaklj. 8.87—8.89.

Radio

Programi Radijskega Ljubljana

Sobota, 15. julija: 12.15 Plošče. — 12.45 Poročila. — 13. Cas, plošče. — 18 Radio-orkester. — 19 Vzgoja naroda (dr. Gogala). — 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug). — 20 Tamburaški sekstet. — 21 Samospevi ge. Sivec. — 21.30 Cas, poročila. — 21.45 Radio-orkester.

Nedelja, 16. julija: 8.15 Poročila. — 8.30 Gimnastika (M. Dobovšek). — 9 Versko predavanje (dr. Rant). — 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve. — 10 Nesreče pri kmetijskih strojih (R. Smersu). — 10.30 Seje in navade bosanskih muslimanov (H. Marjanović). — 11 Radio-orkester. — 12 Cas, plošče. — 15 Kmetijska ura (gosp. Jamnik). — 15.30 Zabavna ura Pavla Rasbergerja iz Maribora. — 16.30 Ljudska igra: Ljubosumnost (Novak). St. Jakob, gled. oder. — 20 Operne arije poje gospa Staglar-Kogejeva. — 20.45 Radio-orkester. — 21.30 Cas, poročila. — 22 Plošče.

Drugi programi

Nedelja, 16. julija.

Belgrad: 20.45 Vokalni koncert. — 21.25 Ksi- lofon. — **Zagreb**: 20.30 Radio-orkester. — **Dunaj**: 20. Poslednji valček, opereta, Straub. — **Berlin**: 20.10 Glasba in ljubezen, opereta, Miller. — **Budimpešta**: 20.15 Kabaretni večer. — **Leipzig**: 20.30 Koncert vojaške godbe. — **Langenberg**: 20 Orkester in solisti. — **London**: 21.05 Komorna glasba. — **Milan**: 20.30 Don Pasquale, opera, Donizetti. — **Praga**: 20.05 Zakon na poskušnjo, opereta Wipler. — **Varšava**: 20 Vokalni koncert. — 20.25 Klavirski koncert. — (Iz »Radio« — Beograd.)

Zahvala

Za množične izraze iskrenega sočutja ob smrti našega preljubega soproga, očeta, brata, strica, deda, svaka in tasta, gospoda

Ivana Kmeta

posestnika

se vsem najpristraneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem darovalcem cvetja in vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega draga pokojnika spremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 14. julija 1933.

ZALUJOČI OSTALI.



Naša dobra, zlata majka

IVANA POGAČAR roj. DOLENC

je danes po 77. letih dela in trpljenja prestopila prag večnosti.

K večnemu počitku jo spremlja v nedeljo, dne 16. t. m. ob 17 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice.

Bodi mir in pokoj njeni duši!

Ljubljana, dne 14. julija 1933.

Rodbini POGAČAR — GOREC.

Sport

DREVI OB 20.45 BO ZELO ZANIMIVA MEDNARODNA NOGOMETNA TEKMA

med Grazer Sport-Klubom in Primorjem na igrišču Ilirije

Pisati o tem odličnem klubu bi bilo odveč, saj se ga vsi zelo dobro spominjamo, ko je pred nedavnim nastopil proti Iliriji, ki jo je gladko premagal. Primorje bo ojačeno z nekaterimi novimi močmi, saj se mora pripraviti za nadaljnje tekme v državni ligi, ki so pred duri. Zategadelj ne bo nobenega prijatelja nogometa, ki si ne bi ogledal te zanimive borbe.

ZARJA (ZG. KASELJ): PRIMORJE 4:2 (2:0)

Predsednikom je imelo Primorje na ilirjskem igrišču zanimivega nasprotnika. Enajstoročje Zg. Kaslja so sestavljali sami dobri igralci, ki so črno-bele zasluženo odpravili z gornjim rezultatom. Četudi je bilo ad hoc sestavljeno to moštvo, je vendar napravilo vtis dejavne enajstoročje, ki nam je podala prav lep nogomet, s katerim smo bili prav gotovo vsi zadovoljni. Zelo se bodo koristili z njenimi igralci klubi zagrebške Concordia, Ilirija in Primorje, kamor bodo sedaj odšli ti fantje. Primorje nam je v tej tekmi ponovno dokazalo, da nujno rabi svežih moči, da zopet prinesejo v enajstoročje onega borbenega duha, ki je za doseg dobrih uspehov nujno potreben. Gledalcev ni bilo niti 800, kar znači, da tudi občinstvo potrebuje vsaj enomesečnega odmora.

Sodniku g. Lepacu iz Zagreba sta se predstavlili moštvi v naslednjih postavah:

Zarja (Zg. Kaselj): Brun—Belošević, Bertoncelj I—Paviša, Held, Butkovič—Repotočnik, Jug. Sivek, Bertoncelj II, Makovec, Zemljak.

Primorje: Starec—Svetec, Jug V.—Zemljak, Sočan, Boncelj—Slamberger, Slapar, Calcari, Jež, Hassl.

Enajstoročje Zg. Kaslja, trenutno jo lahko še tako imenujemo, četudi najbrže nihče od njih še ni videl tega kraja, je napravila kar najboljši vtis na gledalce. Prav vsi so bili na svojem mestu od vratarja pa do zadnjega napadalca, edino mladi Repotočnik na d. krilu je bil šibkejši. Vrtar je parkrat izborno interveniral; oja obramba je bila izvršno razpoložena ter je najuspešneje delovala. Istotako halfi, ki so bili bolj ofenzivni kakor defenzivni, kar je bilo samo v korist že itak dobremu napadalnemu kvintetu. Tako dobro so se spoznameli posamezni igralci med seboj, zlasti v napadu, da človek skoraj verjeti ne bi mogel, da so prvič skupaj. Dejstvo pa je, da je bilo tako, kar znači, da so to res dobre moči s katerimi se bodo znatno ojačile nogometne enajstoročje zagrebške Concordie xer naše Ilirije in Primorja. Izgleda, da gre naš nogomet, kar se namreč dobrih igralcev tiče, boljšim časom nasproti.

O igri Primorja moramo samo negativno poročati. Prav nič ni bilo dobrega, še celo Starec v голу in agilni Boncelj sta bila danes pod svojo običajno formo. Tudi obramba ni zadovoljila, istotako halfi, najslabša je bila vsekakor napadalna vrsta. Vrzel vsled zadržanih igralcev Juga, Ermana in Senice je bila tolikšna, da smo se po pravici vpraševali, če naj bi bilo to res ligno moštvo. K temu pa je pristoje še tako nesrečno sestavljeno postavo, ker bi se lahko dobile kake boljše razpoložljive moči, da je moral biti neuspeh popoln.

Igro so otvorili črno-beli, v drugem polčasu so pa imeli začetni udarec gostje. Goli za Zarjo so padli v 21. in 26. minuti prvega polčasa ter v 5. in 32 minuti drugega polčasa, za Primorje pa v 29. in 30. minuti drugega polčasa. Kornerjev je bilo enajst in sicer šest proti Primorju, pet pa proti Zarji; eden je prinesel Zarji gol.

Sodnik g. Lepac iz Zagreba je sodil dobro.

OLIMPIJSKI DAN V LJUBLJANI

Čas beži. Zato moramo že sedaj zbirati sredstva, ki bodo potrebna za udeležbo naših reprezentantov na prihodnji olimpijadi. V to svrhu se bodo vršile jutri po celi naši državi razne sportne prireditve, katerih čisti dobiček je namenjen olimpijskemu fondu. Tudi Ljubljana noče zaostajati za ostalimi mesti. LNP bo postavil dve izborni enajstoročji, da se pomerita med seboj. Obenem bo pa nudilo to srečanje podveznemu kapitanu možnost, da preizkusi razpoložljive moči za bodoče medmestne tekme z Gradcem, Belgradom in morda tudi z Zagrebom.

PRIJATELJI VODNEGA SPORTA DREVI OB 21 NA KOPALISCE ILIRIJE

kjer se spoprimejo vrli plavalci in plavalke naše Ilirije z budimpeštansko ekipo MUE. Ker so današnji nasprotniki Ilirije prvovrstni plavalci, se nam obeta izredno zanimiva borba, katere ne smemo zamuditi. Pa tudi belo-zeleni so se pripravili in bodo vsaj v nekaterih disciplinah zmagali. Naj že bo tako ali tako, obeta se nam lep plavalni večer, katerega si moramo ogledati.

IZBIRNI LAHKO-ATLETSKI MITING ILIRIJE IN PRIMORJA

na igrišču Primorja danes ob 17 popoldne in jutri ob 9 dopoldne

Včeraj smo navedli discipline in imena tekmovalcev za današnje tekme, jutri pa bodo tekmovali naslednji tekmovalci v teh-le disciplinah:

200 m: Cerar D. in VI., Slapar, Putinja, Kovačič A., Korčec, Perović (Pr.), Zupančič, Svetek (L.); **disk**: Stepišnek, Dobovšek, Banko, Jeglič (L.). Slamič, Jug, Curda, Polič, Seršc (Pr.);

skok v višino z zaletom: Zupančič, Dečman, Pukl, Steger (L.), Marek E., Slamina, Zgur (Pr.); **800 m**: Lejka, Starman (L.), Curda, Gaberšek, Skušek, Zorja F., Krevs, Zorja A., Srakar, Goršek (Pr.);

troskok: Korčec, Perpar, Raič M., Putinja (Pr.), Outrata (L.);

100 m za vabljenje:

5 km (tek): Sporn, Lejka, Osterman, Bračun (L.), Kovačič L., Grad, Srakar, Goršek (Pr.);

štetila 4 krat 400 metrov: Ilirija in Primorje. Vsi pozvani atleti morajo biti v služnicah vsakokrat vsaj pol ure pred pričetkom tekmovanja. Ostali atleti, ki niso pozvani, imajo tudi pravico nastopa vsled česar naj se prijavijo sodniškemu zboru na licu mesta potem referentov svojih sekcij. Pravico nastopa imajo verificirani in neverificirani atleti obeh klubov.

ODBOR LAHKOATLETSKIH SODNIKOV J. L. S. LJUBLJANA

Za izbirni miting Ilirije in Primorja, ki se vrši na igrišču Primorja danes popoldne ob 17 in jutri dopoldne ob 9, se določa naslednja žirija: Vrhovni sodnik: Windisch; voditelj tekmovanja: Gnidovec; namestnik: Grünfeld; reditelj na startu: Megušar; vodja za skoke in mete: Kermavner; sodnik za skoke in mete: Luin, Grünfeld, Vidic, Pevalc, dr. Alujevič; sodniki na cilju in časomerilci: Kermavner, Gorjan, Karba, Grünfeld, Sancin S., Vidic, Windisch; starter za teke: Luin, starter za skoke in mete: Karba; poročevalec za tisk: Sancin S.; zapisnikar: Gostiša; števec krogov: 2 časomerila, ki ju določijo vrh. sodnik; nadzornika proge: Karba, Sancin S.; vrhovni reditelj: Vončina Miro; zdravnik: dr. Prodan, Sodnika Cek in Cimperman so sodelujeta v nedeljo dopoldne.

Oba kluba imata postaviti po 4 reditelje, ki se morajo javiti vrhovnemu reditelju vsakokrat eno uro pred pričetkom tekmovanja; ravnotako po enega oglaševalca. Blagajno vodita oba kluba s po enim blagajnikom. Nadzornika proge naj izvršita potrebno kontrolo tekmovalnih prog vsaj pol ure pred pričetkom tekmovanja. Predsednik: Slamič L. r.

Lahkoatlete SK Ilirije pozivamo, da se zberejo danes ob 17 na igrišču ASK Primorja, kjer se vrši izbirni miting za reprezentanco Ljubljane. Opremo prinesite s seboj! — Načelstvo.

Na lahkoatletskem mitingu Ilirije in Primorja startajo tudi dame Atene in Ilirije, in sicer v teh-le disciplinah: danes ob 17: 100 m, štafeta 4×60 m; jutri dopoldne ob 9: skok v višino z zal., disk ter štafeta 100×100×200×800.

Prva »Kajak-regata« za drž. prvenstvo na divji vodi med postajo Savo in Hrastnikom se vrši jutri popoldne. Start ob 14.30 pod postajo Savo, na kar ponovno opozarjamo cenj. občinstvo.

A. S. K. Gorenjec igra danes ob 21.15 in jutri ob 11 dopoldne s hazensko družino iz Ptuja na igrišču Krekovega doma. Jutri ob 11 dopoldne se pa vrši štafeta 10×300 m okrog Jesenic za prehodni pokal biv. Borca, ki ga brani S. K. Bratstvo. Občinstvo se vabi, da se zanimive tekme udeleži v čim večjem številu.

Prelotivne tekme za olimp. fond. LNP je sklenila, da priredi nogom. tekme v prid olimp. fondu ob prvem ugodnejšem terminu in ne 16. t. m. Junija in julija je bila Ljubljana prizorišče velikih prireditvev in ne bi nedeljska prireditvev donesla pričakovani efekt. Tudi ni mogoče v nedeljo zaposliti liginih igralcev Primorja, ki igrajo v soboto nočno tekmo. O svoji nameri in sklepu je LNP obvestila JNZ v Belgradu.

Slovenske gorice

Sv. Anton. Lepo nas je presenetila prireditelj otrok iz Marijinega vrtca preteklo nedeljo. Iz treh sosednih župnij so prihiteli, od Sv. Trojice, od Sv. Benedikta in Sv. Andraža. Na izlet so prišli in otroški prijateljski sestanke k našim malčkom. V cerkvi je spregovoril otrokom prelepe besede p. Rupert od Sv. Trojice. Po slovesnih večernicah so malčki do zadnjega kotička napolnili cerkveno dvorano. Otroci z vseh župnij so nastopili z deklamacijami in raznimi dobro uspelimi otroškimi prizori. Tudi nekaj pesmic so zapeli tako pristrčno lepo, kakor znajo in morejo edino otroci. Zahvala čč. gg. katehetom iz vseh štirih župnij, ki so to prelepo prireditev naših malčkov organizirali. — Tatovi krajejo pri nas kakor arake, vse, kar jim pride pod roko. Ko so oni dan pri nas podirali slavoloke, ki smo jih postavili ob priliki birmanških slovesnosti, se je deska z napisom »Ker Bog je zvest, smo zvesti mi Bogu in cerkvi Kristu« sivi, nekemu neznanu tako dopadla, da jo je v nočni uri odnesel in ukradel.



Naznanjamo tužno vest, da je naš do-bri oče, soprog, svak, gospod

Franc Lorbek

v četrtek 13. t. m. nenadoma umrl.

Pogreb se bo vršil v soboto 15. julija ob 2 pop. od Sv. Kristofa k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. julija 1933.

Zalujoči ostali.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženskovanski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Strojni ključavničar

vojašine prost, išče kakršnekoli zaposlitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7910. (a)

Izučena šivilja

in absolventka gospodinj-ske šole išče službo natakariče v bližini Maribora. Ponudbe na: Fermeve Minka, Marenberg. (a)

Službo dobe

Čevljarški pomočnik

prvovrsten — dobi stalno delo. Josip Pogačar — Kamnik. (b)

Zastopnike

išče posojilnica za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. Ponudbe na: »Kreditna druga«, Ljubljana, poštni predal 307. Znamki za odgovor! (b)

Mesarski pomočnik

(poslovodja, mesarija na račun), kavijske zmožen, pošten, samski, dobi takoj dobro službo. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (b)

Kontoristinja

z lepo pisavo, slovensko in nemško, dobi popoln-dansko zaposlenje. Lastnoročno pisati na upravo »Slovenca« pod »Pi-sava« št. 7889. (b)

Trgovski pomočnik

vojašine prost, z dežele, najmanj 2 leti pomočniške dobe, za vodstvo podruž-nice na deželi, po možno-sti s kavcijo — se takoj sprejme pri Plemen-taš Jožefu, Planina pri Sevnici. (b)

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

v novi zgradbi, z najmo-dnejšim komfortom, v sredini mesta — se s 1. avgustom odda. Rav-notam se takoj odda dva trgovska lokala. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7888. (c)

Dve stanovanji

družinski, s 3 sobami, ka-binom, kopalnico in ostalimi pritlikinami — se odda za avgust. Modern komfort, centrum. — Pojasnila: Konzorcij, Ga-jeva ul. 9, pisarna. (c)

Trisobno stanovanje

oddam avgusta ali pozne-je. Dvosobno novembra. Bleiweisova 9-II., levo, č

ISČEJO:

Gospodična

išče suho sobo in kuhinjo v mestu. »Ponudbe pod »Primerna cena« št. 7925 na upravo »Slovenca«. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Gostilno

ali delikateso s točilnico vzamem v najem. Ponud-be na upravo »Slov.« pod »Takoj« št. 7906. (n)

Gostilno

oddam pod ugodnim po-gojem takoj v najem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7924. (n)

Lokal

pripraven tudi za pisarno — se odda. Tyrseva (Du-najska) 36. (n)

Posvetva

Pol stavbne parcele

v najlepšem centru Ljub-ljane (pri sv. Jožefu) za skupno zidanje prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7755. (p)

Parcele

poleg kolodvora Dev. M. v Polju — prodam. Tudi na knjižice. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7905. (p)

Hiše z vrtom

po 20.000, 25.000, 30.000, 45.000 Din prodaja Po-sredovalnica Maribor — Frančiškanska ulica 21. p

Prodaj

na prostovoljni javni dražbi posvetva: hiša, nji-ve, sadni vrt. Prevzame se hipoteka. Dražba bo v nedeljo 16. 7. ob 16 v Mostah, Zaloška c. 88. (p)

Malo hišico

v okolici St. Vida ali Medvod, ob kaki vodi — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pla-čilo« št. 7904. (p)

Kupimo

Avto

6 sedežen — zamenjam za parcelo ali gozd v bližini Ljubljane. Premru, Dunajska c. 41. (f)

Suhe bukove

cepanice, večjo množino, kupi: Pogačnik, Bohori-čeva ul. 5 — proti goto-vini. Telefon 2059. (k)

Stoječ parni kotel

cca. 60—100 litrov vse-bine, za nizki tlak, rab-ljen, a vendar dobro ohranjen, katerega rabim za ogrevanje vode potom pare — kupim. Simon Pirc, Podnart. (k)

Hrastove doge

62 do 67 cm dolge, se-danje in bodoče produk-cije, proti gotovini kupu-je vsako količino — Al. Neudauer, Gornja Radgo-na. (k)

KUPITE SLOVENECA IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

Prodajmo

Novgavice, rokavice

in pletenine Vam audi v veliki izbiri najugodnejše in oaiceneje trvdka Karl Prelog, Ljubljana, Židov-ska ulica in Stari trg. (l)

Kašo

lešprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debele veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24.

Otroški vozički

in gajbice, zložljivi stolč-ki, igralni vozički najce-nejši pri tv. M. Tomšič, Sv. Petra cesta 52. (l)

Novo kolo

se poceni prodaja. Dvora-kova ul. 3-I., levo. (l)

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen — se poceni prodaja. Dvora-kova ul. 3-I., levo. (l)

Vajenci

Vajenca

slikarskega in plesarske-ga — sprejme Mokošek, Sv. Petra nasip 53. (v)

Dijaki

Dijake

po znižani ceni sprejemem. Več v brivnici Strgar, Miklošičeva 13. (D)

Auto-motor

Osební avto

dam za prvovrstni rezani les. Ponudbe pod »Za-menjava« št. 7887 na upravo »Slovenca«. (f)

GREŠITE MNOGO

»ako ne čitate redno«

SLOVENC

Denar

Poceni posojila

poceni od 2000 Din do 500.000 Din za vse vrste, stanove in poklice, od-plačljivo v malih meseč. obrokih dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljub-ljana. Mestni trg 25/I — iščejo poverjenike! (d)

Letovišča

Selce pri Crikvenici

renomirano morskopa-lišče. Priporoča se na no-vo urejena gostilna Vila Dagmar. — Fina hrana. Komfortne sobe. Sloven-ska postrežba. (L)

Pouk

Upokojen profesor

poučuje ponavljalce in odrasle: francoščino, la-tinščino in nemščino. — Stanuje: Hradeckega vas št. 48. (u)

Inserirajte v »Slovenca«!



Energin

krepi kri, živce in apetit!

Odraslim in otrokom!

Za popolno okrepitev otrok 3 velike steklenice, za odrasle 3 do 6 steklenic. V apotekah pol litra Din 35.—. — Po pošti razpošilja laboratorij »Alga« Sušak. 3 stekl. Din 110.—, 6 stekl. Din 220.— in eno zastoj, 12 stekl. Din 440.— in dve zastoj (Odobreno od min. socialne politike in narodnega zdravja S. Br. 4787 22. marca 1932)

† Kloneč se težkemu udarcu usode javljamo potrjim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj edini, nepozabni sin, gospod

Ferdinand Rošker

trgovski sodrudek

danes, dne 14. julija 1933 ob pol 3 popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, za vedno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega Ferdinanda bo v nedeljo, dne 16. ju-lija ob 5 popoldne iz hiše žalosti Poljanska cesta 15 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja dne 17. julija ob 7 zjutraj. V Ljubljani, dne 14. julija 1933.

NEUTOLAZLJIVA MAMA

Zahvala

Ob bridki izgubi naše iskreno ljubljene soproge oz. mame, stare mame, tašče itd., gospe

Frančiške Rebol

soproge uradnika državnih železnic v pok.

smo prejeli toliko dokazov sočutja, da se tem potom najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih urah sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, železn. glasbenemu in pevskemu društvu »Drava« za ganljive žalo-stinke, gosp. Tumpeju za nagrobni govor, vsem društvom, sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjene vence in cvetje ter častno spremstvo na zadnji poti, in vsem ostalim, ki so kakorkoli pokazali svojo pozornost in ljubezen do umrle. Vsem skupaj naša najiskrenejša zahvala.

V Mariboru, dne 13. julija 1933.

Zalujoča obitelj REBOLJ in sorodniki.



Tvrška Lenasi & Gerkman javlja žalostno vest, da je njen sotrudnik gospod

Ferdinand Rošker

po dolgi in mučni bolezni dne 14. julija 1933 ob pol 15 umrl. Pogreb dragaega rajnika bo v nedeljo, dne 16. t. m. ob pol 17 iz hiše žalosti Poljanska cesta 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. julija 1933.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»Vrag se bo polakomnil vas in vašega lonca,« je jezno pristavil Rory. »Čemu ga bo pa rabil? Da bo lovil steklega psa z njim? Kaj drugega kakor nesrečo bi mu prinesel vaš stari lonec?«

»Morda pa res,« je zelo mirno potrdil Salomon. »A vidiš, nekateri ljudje so tako spretni, da z lahkoto ukradejo par rac, ali ne bi prav tako lahko izginili tudi moji lonci?« je Salomon zavrnil Rorija in ga strupeno pogledal.

Kakor blisk se je v Roriji glavi zasvetilo, da ga za njegovo nedolžno šalo na sejmju obrekujejo. Dasi je bil prav za prav vesel, da se je po nepotrebnem bal za tajne znake, je vendar zardel in mrko pogledal. Z glasom, iz katerega si slišal bolj prizadet ponos kakor jezo, je ostro vprašal: »Kaj pa mislite s tem?«

»O, nač, nič,« je odvrnil lonec, »eden, dva, tri; vidim, da so še vsi tu. Lahko noč, Rory!«

»Stojte,« je zakričal Rory in se postavil predenj. »Razložite mi svoje nesramno namigavanje in ne žalite strehe, pod katero ste vedno bili dobrodošli!«

»Kako, ali sem te žalil?« je nedolžno vprašal Salomon z glasom, iz katerega je vel hlad starosti in ki je bil v ostrem nasprotju z razburjenostjo mladega moža, kateri je stal pred njim.

»Namigujete prav nejasno,« je rekel Rory.

»Pa si posveti,« je nesramno odgovoril Salomon in prijel za vajeti svojega osla, da bi odšel.

»Tako pa ne boste odhajali,« mu je zastavil pot Rory, ki je izgubil potrpežljivost. To pa je vendar na-pravil tako, da se je videlo, da spoštuje starost.

»Kaj, ljudi boš tudi še na poti ustavljal?« je izpregovoril lonec, z globokim, zlobnim krohoto. »Prav res, ti pa delaš velike korake,« in skušal je, da bi šel mimo Rorija, ki se ni mogel več premagati ter je za-rohnel:

»Vrag vzemi tvoj zlobni jezik, ti podli, zacinjeni tat! Kako si upaš reči kaj takega sinu poštenega moža! Na poti ustavljaš... race kradeš! Ali ti je Regan, človek s črno dušo, rekel, da sem race ukradel?«

»Oh, ti torej veš to,« je počasi rekel Salomon.

»Vem,« je dejal Rory, ki je tedaj spoznal njegovo nakano. »Sreča zate, da si v letih, ko se ne moreš več biti, ti stara podrtija, ti! Sicer bi te tresčil, da bi se nikdar več ne pobral! Glej, da se mi pobereš, ti stari gad!« in sunil ga je od sebe.

Salomon se je opotekel vznak in njegovi lonci so zašklepetali in zaropotali, ko je priletel ob nje. Ko se je pa ujel, je pognal svojega osla, se obrnil in Roriju še enkrat zlobno zalučal v obraz: »Slišal sem, da so bile izredno lepe race.«

Rory se je pri teh zadnjih besedah prestrašil, saj so bile drugi del znaka, ki ga je dal De Welskeinu. »Ali je to slučaj? Ali je stavec v isti sapi zmešal Reganovo obreko-vanje s tem, kar je vedel o njegovem poslanstvu, da bi ga zmedel?« Ko je tako stal ves osupel in razdražen, je stopil k njemu De Lacy, katerega pa ni opazil, ker je še vedno strmela za lonecvecem. De Lacy, ki je slišal njegove zadnje besede, je sedaj s pritajenim glasom nagovoril Rorija:

»Mar stari lopov kaj ve o naših poslih?«

»Pri moji veri, ne vem, ali ve,« je odgovoril Rory ves raztresen, kar je De Lacy opazil.

»Ali ni čudno, da rabi besede našega tajnega znaka?«

»Pri moji veri, mene samega je to sprva zaskrbelo,« je dejal Rory, »a mislim, da nič ne ve o vsej tej stvari,

da je le slučajno tako govoril in da je meril na nekaj čisto drugega.«

»Na kaj drugega bi pa mogel meriti?« je pripomnil De Lacy.

»Povedal vam bom drugikat,« je odgovoril Rory, »zakaj to je dolga storija in bolje je, da vas zdaj ne zadržujem, zakaj mr. De Welskein vas čaka v hiši.«

De Welskein je položil prst na usta, češ, naj bo tiho,

»Bon jour, citoyen capitaine,« je tihotapec pozdravil De Lacija, ki mu je vrnil pozdrav. Tihotapec, ki je še vedno govoril francosko, je želel govoriti z njim na štiri oči. De Lacy je pokazal na svojo spalno sobo in Francoz je vstopil. Mladi gospod je šel za njim. Ko sta bila v sobi, je De Welskein pokazal na ključavnico.

»Ni treba,« je dejal De Lacy.

»Ne zanesite se preveč,« ga je z ostrim zvinitim po-gledom svojega temnega očesa opozoril Francoz, pome-nljivo kimaje z glavo.

»Kaj pa mislite,« se je čudil De Lacy.

De Welskein je položil prst na usta, češ, naj bo tiho, dasi je še vedno govoril francosko, kar je dovolj jamčilo za tajnost v irski koči. To, kar mu je hotel povedati, je bilo tako važno, da je De Laciju previdno zašepetal na uho:

»Tu je izdajalec.«

»Izdajalec?« se je izvilo iz De Lacijevih ust.

Francoz je pokimal in pristavil:

»Izdani smo.«

De Lacy se je spomnil na besede, ki jih je prej slišal od Salomona in hitro vprašal:

»Tisti stari lonecveze?«

»Vieux chaudronier de campagne? Ne, ne.«

»Kdo pa?« je vprašal De Lacy.

De Welskein je tiho zašepetal:

»Rory O'More.«